

Dolga vsek ščitnik in
vse s poštno vred
v Mariboru s poštno
za celo leto 32 dni,
pa leta 16 dni, čisti leta
je. Izven Jugoslavije
Naročnina se pošlje
za praviščno "Sloven-
ski Gospodar" v Ma-
ribo, Korotke ceste 5.
Pa se dopolnje do od-
govora. Naročnina se pla-
čuje vnaprej.
Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Reklame v "Sloven-
ski Gospodar" sta št. 1. Re-
klama se ne vrača. Uporab-
niki sprejema naročnina,
insele in reklamacije.
Cene inseratov po dogo-
voru. Za večkratne oglase
primeren popust. Nezapu-
stite reklamacije so poštno
prosta.
Čekovni račun poštno
ureda Ljubljana št. 10.666.
Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

17. številka.

MARIBOR, dne 9. aprila 1925.

59. letnik.

Velikonočne misli.

Sedem kilometrov severno od Pariza ob reki Seini
leži nekdanji najslavnejši samostan Francije, benedik-
tinska opatija Sv. Denisa (Sv. Dionizija). Celo vrsto let
je bila najmogočnejša in najbogatejša opatija na svetu,
saj so celo kralji imeli dostojanstvo opata. Imenovala
se je tudi mavzolej Francije, ker je tam bilo pokopanih
25 kraljev, 10 kraljic in 84 princev in princesinj. »Kako
so vrste tukaj ozke«, tako je vzkljnil slaven škof
Bossuet v pogrebnem govoru za umrlo Henrieto iz An-
glije, »kako se smrti mudi, da napolni prostore!« V tej
veliki in sijajni grobnici je vladal običaj, da je rakev
sodnjega mrljica tako dolgo kakor na straži stala sredi
stopnic, dokler ni umrl drug mogotec sveta ter prevzel
mrliško stražo. Ludvik XV. je bil zadnji francoski
kralj, ki je tukaj čakal na svojega naslednika, toda ča-
kal zaman. Njegov naslednik Ludvik XVI. je umrl na
moršču, guillotina mu je 21. januarja 1793 kot najslav-
nejši žrtvi velike francoske revolucije odsekala glavo,
njegovo telo je bilo pokopano v siromašnem grobu da-
leč od sijajnega grobišča njegovih pradedov.

Možje revolucije so v svojem sovraštvu šli še dalje.
Ni jim bilo dovolj, da so žive morili, hoteli so še tudi
omečati mrtve. Drveli so v samostan Sv. Denisa, raz-
bili grobnico, prah mrličev raztrosili okoli, kosti rajnih
kraljev in princev zmetali pred druhal, ki jih je sramo-
čila in zasmejovala.

Tudi samostan s cerkvijo je postal žrtev surovosti
in divjosti. Vihar je rjovel skozi razdejano cerkev in na
zapuščeni oltarjih je začela rasti trava.

Se le Napoleon veliki je napravil konec razdejanju.
Na njegovi glavi je počivala cesarska krona, po svoji
smrti je hotel počivati v starodavni grobnici francoskih
vladarjev. Toda ni mu bila želja izpolnjena. Na otoku
Sv. Helene sredi ogromnega oceana je bila njegova jet-
nišnica, kjer je umrl 5. maja 1821 in od koder so bili
njegovi telesni ostanki leta 1840 prenešeni v invalidski
dom v Parizu. Tudi njegovi nasledniki: Karel X., Lud-
vik Filip in Napoleon III., niso dobili svojih grobov v
šentdeniški grobnici, katero so dali popraviti, vsi trije
so pokopani v Angliji.

Eden edini svedok nekdanjega šentdeniškega sijaja
je ostal: stari stolp. In ta stolp kliče kakor visoko pov-
zdignjeni prst zemljanom v spomin tale velevažni opo-
zornosti: »Memento mori, spomni se smrti!«

Memento mori! Pod tem naslovom je slovenski
pesnik Prešeren spisal znani sonet, v katerem pravi:

LISTEK.

Zgodbe napoleonskega vojaka.

Francoski spisal Brockmann-Chatrian; preložil Al. B.

(2. nadaljevanje.)

Pri nemških vratih sem videl stražnika, ki je kot svet-
nik v širokem, sivem plašču stala v svoji dolžini. Puško je
z rokavom stiskal k sebi, da bi mu prsti ne primrzili k
železu; dve ledeni sveči sta mu viseli z brk. Na mostu in
pred mestno mitnico ni bilo žive duše. Malo naprej, ka-
mor straža ni več segala, so trije vozovi z velikimi, kot koš
prevezanimi strehami stali sredi ceste, čezinčez beli od
snega. Izpregli so bili konje in pustili vozove. V daljavi je
bilo vse mrtvo. Kar je bilo živega, se je kam zalezlo in če-
pelo v kakem zavetju. Slišati je bilo samo škripanje ledu
pod nogami.

Ko sem šel mimo pokopališča, kjer so križi in grobovi
moleli iz snega, sem rekel sam pri sebi: »Kdor spi tukaj
spodaj, tega ne zebe več!« Potem sem se še bolj zaval v
plašč, skril nos v kožuho ter se gospodu Guldenu za-
hvalil za pametno misel, katero je imel. Tudi roki sem do
komolca vtaknil v rokavice ter tako tekel naprej po veli-
kem, nepreglednem jarku, katerega so bili vojaki izkopali
do Vier-Windena. To so bili res ledeni zidovi. Na nekate-
rih mestih, kjer je bil veter razpihal sneg, je bilo v nižavi
videti Fouquetov vrt, prastar gozdič in višnjeve gore: v
tistem zraku je vse stopilo bliže pred človeka. Po pristavah
je bilo umolknilo lajanje psov — tudi zanje je bilo premraz.

Meni pa je misel na Katarino oživljajočo gorkoto di-
hala v srce. Kmalu sem ugledal prve hiše Vier-Windena.
Dimniki in slamnate strehe na desni in levi ob cesti so
komaj molele čez snežene nasipe. Ob zidovih so bili ljudje
do konca vasi izkopali jarek, da so mogli drug do drugega.
Tisti dan pa se je vsaka družina tiščala svojega ognjišča
in vsled plapolajočega ognja po stanovanjih so bila mala,
okrogla stekla v oknih posuta kot z rdečimi lisami. Pred

»Dolgost življenja našega je kratka,
kaj znanec je zasula že lopata!
Odpri ta noč in dan so groba vrata!
al' dneva ne pove nobena prat'ka.«

To velepomembno resnico nam kliče v spomin se-
danji teden, teden trpljenja in smrti našega Zveličarja.
Sveti grob Zveličarjev bo po naših cerkvah predstavljen
vernikom. Ob pogledu na njega se jim vzbujajo misli na
oni mali domek v zemlji, ki bo tukaj njihovo zadnje
počivališče. Toda ne trajno.

Velikemu tednu sledi velikonočna nedelja. Božji
grob se odpre. Zveličar gre iz groba. Strta je moč greha,
žezlo smrti je zlomljeno. Zato cerkvena pesem ta dan
veselo vzkljka:

»Premagana je smrt nemila,
in pekla moč se je zdrobila.
Odrešeni smo vsi pogube,
otroci večne smo obljube.«

Jamstvo za to, in sicer najtrdnjše jamstvo je Ze-
ličarjeva slovesna obljuba: »Jaz sem vstajenje in živ-
ljenje; kdor v me veruje, bo živel, če tudi umrje. In
kdorkoli živi in v me veruje, ne bo umrl veekomaj.«

Ta radosti in upolnjeni praznik obhaja Cerkev v
času, ko se narava dviga iz hladnega groba, kamor jo
je položila zima, ter se prebujajo v pomlajeno, okreplje-
no življenje. Ta čas je najprikladnejši, da se obhaja v
njem praznik vstajenja Onega, ki je stvarnik narave,
vir življenja in jamstvo vstajenja za vse.

Praznik in tudi čas, v katerem se obhaja, opominja
poedince na dolžnost duhovnega vstajenja in prenov-
ljenja. Ne smeš sam ostati v grobu, njega smrti in
trohnobi, ko vidiš svojega Zveličarja vstalega iz gro-
ba, sredi vstajajoče narave! Tvoje vstajenje mora biti
v resnici in milosti. Brez tega greš v nesigurno in ne-
srečno bodočnost.

Ista usoda preti tudi narodu, komur ni Kristus
vstajenje in življenje. Ves napor naroda in poedincev,
ki odklanjajo ta cilj in sredstva, ki vodijo do njega, ter
hoče vse to nadomestiti z nekako narodno izobrazbo in
kulturo, je potrošen zaman. Njegov uspeh ni narodovo
vstajenje in življenje, marveč propast in poguba.

In kako je s slovenskim ljudstvom in z njegovo bo-
dočnostjo? Ali mu je zasigurano življenje? Ali imajo
naši izobraževalni in kulturni napori, ki jim je za cilj
povzdiga, življenje in obstoj našega naroda, tudi upan-
je na uspeh in zmago?

Na to vprašanje je dr. H o h n j e c v svojem govoru
o »Katoliškem izobraževalnem delu« na slovensko-
hrvatskem katoliškem shodu v Ljubljani leta 1913 dal ta
odgovor: »Dogaja se včasih, da vztrajnega delavca za

vsakimi vrati je ležalo povesmo slame, da mrz ni mogel
od spodaj noter.

Pri petih vratih na desni sem se ustavil, da bi snel ro-
kavice. Potem sem odprl vrata in jih hitro zopet zaprl. Bila
je hiša vdove Matija Baura, moje tete Marjete Bauer, ma-
tere Katarine.

Ko sem z zobmi šklepetaje stopil v kuhinjo in je teta
Marjeta, pred ognjiščem sedeča, vsa osupla nad mojim
velikim kožuhatim ovratnikom okrenila sivo glavo, takrat
je Katarina, ki je bila čisto nedeljski oblečena v pisano
krilo, čez prsi prekrizano ruto z dolgimi trepci in rdeč
predpasnik, kojega trak je ovijal njen ozki pas, dočim je
lična čepica od višnjeve svile s črnimi zametastimi trakovi
obkrožala njeno jasno, rožnato lice — takrat je torej Kata-
rina z nežnimi očmi in malim noskom zaklicala:

»Poglejte ga, Jožeta!«

In brez obotavljanja mi je stekla nasproti, me objela
in rekla:

»Saj sem vedela, da prideš kljub mrazu.«

Jaz pa sem bil tako srečen, da nisem mogel govoriti.
Slekel sem suknjo in jo z rokavicami vred obesil na steno.
Odložil sem tudi debele čevlje gospoda Guldenu — čutil
sem, da sem bil ves bled od veselja.

Rad bi bil povedal kaj prijetnega in lepega, ker pa mi
nič ni prišlo na misel, sem rekel:

»Katarina, tu imaš nekaj za god. Predno pa odpreš
skatlo, me moraš poljubiti!«

Nagnila je k meni lepi, rdeči ličeci, potem pa je sto-
pila k mizi. Tudi teta Marjeta je pristopila pogledat. Kata-
rina je razvozlaala trak in odprla. Jaz sem stal za njima in
srce mi je burno utripalo: bal sem se, da ura ne bo dovolj
lepa. A kmalu je Katarina sklenila roke in čisto tiho še-
petala:

»O moj Bog, kako lepo! Ura je!«

»Da«, je rekla teta Marjeta. »Čez vse je lepa. Se nikoli
nisem videla tako lepe ure. Človek bi mislil, da je srebrna.«

»Saj tudi je«, je odgovorila Katarina, se obrnila ter me
pogledala vprašaje.

Jaz pa sem rekel:

»Ali mislite, teta Marjeta, da bi jaz mogel njej, ki jo
ljudsko izobrazbo in narodni blagor sreča na delovnem

potu kak črnoviden maloupenž s plašnim vpra-
šanjem: Ali se pa tudi izplača vse delo in ves ogromni
trud za naše ljudstvo? Ali bo naš narod, obdan od mo-
gočnih nasprotnikov zmagal? Ali morda ne pride kma-
lu čas, ko bo naša zemlja veliko groblje, kjer bo ves
naš narod spal nevzdranmo smrtno spanje?

Na to vprašanje odgovarjamo tudi z vprašanjem,
in sicer s tistim vprašanjem, ki je prvotno poteklo iz
angelskih ust (ob Zveličarjevem grobu): »Kaj iščete
živečega med mrlji?« (Luk. 24. 5). Naš narod živi. On
živi v Kristusu, ki je premagal vse hudobije s smrtjo
vred. Njegovo življenje je katoliška vera. In ker je ka-
toliška resnica najmočnejša, kar je na svetu, in po svo-
jem bistvu nepremagljiva, je in tudi vedno bo nepre-
magljiv naš narod, dokler živi v Kristusovi cerkvi in
Kristusovi resnici. Naše ljudstvo črpa svojo življenjsko
moč iz Kristusa in njegove milosti in zato je življenjska
sila našega po številu sicer majhnega naroda večja nego
moč takih narodov, ki so sicer »veliki« vsled materialne
sile svojega števila, katerim pa brezverstvo v podobi so-
cialne demokracije in drugobarvnega radikalizma raz-
jeda mišice in mozeg.«

Te besede so bile resnične leta 1913 in pred njim,
resnične so danes ter ostanejo resnične tudi v bodoče.
Kristus je bil, je in bo vstajenje in življenje.

Besede in dejanja, nekdanj in sedaj.

V Belgradu ne pridejo do sape od samih iznenađenj.
Po razpisu zadnjih volitev smo kmalu doživeli, da je Pašić-
Pribičević-Zerjavova vlada proglasila ob novem letu Radi-
čeve stranke kot protidržavno in komunistično. Po konča-
nih volitvah so radikali in Pribičevićevi demokratje v tem
smislu nameravali razveljaviti v skupščini mandate te
stranke. Pa je prišlo popolnoma drugače! V zbornici so v
razpravi o mandatih Radičeve Hrvatske se'ajke republi-
kanske stranke govorili prvi zastopniki te stranke in sicer
njen podpredsednik Kovačević, dalje dr. Superina in na-
zadnje stričnik Stjepana Radiča, g. Pavle Radič. In zgodil
se je naravnost političen čudež: kar je bilo prej črno, to
je sedaj belo, kar je bilo protidržavno, to je sedaj državo-
tvorno, kar je veljalo in bilo uradno označeno kot komuni-
stično, to je sedaj v očeh istih ljudi protikomunistično in
kar je veljalo prej za republikansko, to je sedaj opora pre-
stola in dinastije, torej monarhistično. G. Pavle Radič je
bil nekaj dni po svojem govoru tudi v avdijenci pri kralju
nad 2% uri ter celo na večerji!

kra? Ako bi bil tega zmožen, bi se bolj zaničeval, nego
blato na svojih čevljih.«

Ko me je Katarina slišala tako govoriti, me je objela
z rokami okrog vratu, in ko sva tako tu stala, sem si mis-
lil: »To je najlepši dan mojega življenja!«

Nisem je mogel več izpustiti. Teta Marjeta je vpra-
šala:

»Kaj pa je naslikano tu na steklo?«

A jaz nisem več mogel odgovoriti, in šele, ko sva
skupaj sedela, sem uro vzel v roko in rekel:

»Ta slika, teta Marjeta, predstavlja dva zaročenca, ki
se imata neizrečeno rada: Jože Berta in Katarina Bauer,
Jože ponuja svoji nevesti šopek rož in ona izteguje roko
ponj.«

Ko se je teta Marjeta nagledala ure, je rekla:

»Pojdij sem, Jože, da te tudi jaz objamem. Vidim, da
si moral pošteno delati in štediti, da si priskluzil to uro.
Mislim, da si prav nekaj dobrega storil, da si dober delavec
in nama delaš čast.«

Veselega srca sem jo objel in do poldneva nisem več
izpustil Katarinine roke: bila sva srečna, da sva se mogla
gledati.

Teta Marjeta je med tem imela opraviti pri ognjišču,
kjer je pripravljala cvrtnjak s češpljami, v cimetovo vino
pomocene kolače in druge slaščice. A midva nista pazila
na to in šele, ko je bila teta slekla rdeče domače krilo in
oblekla črne copate ter veselo zaklicala: »Zdaj pa k mizi,
otroka!«, sva ugledala lepi namizni prt, veliko posodo za
juho, vinski vrč in sredi mize okrogli, zlato-rumeni cvrt-
njak. Ta pogled naju je razveselil in Katarina je rekla:

Sedi nasproti okna, Jože, da te bom dobro videla.
Prej pa mi moraš pritrčiti uro, saj ne vem, kam naj si jo
denem.«

Obesil sem ji verižico okrog vratu, potem pa smo sedli
ter pričeli jesti z velikim tekom. Zunaj ni bilo slišati niti
glasu. Samo ogenj je prasketal na ognjišču. Prav prijetno
je bilo v kuhinji. Siva, plaha mačka nas je opazovala od da-
leč ter si ni upala blizu.

Po obedu je Katarina zapela pesem: »Bog dobrotni na
višavah.« Imela je čist, mehek glas, da se je človeku na-
zdelo, kot bi kipel proti nebu. Jaz sem ji pomagal ter jo
tiho spremljeval. Teta Marjeta, ki nikdar, celo ob nedeljah,

Kje je izprememba?

Izprememba je pri srbskih radikalih in pri Radičevcih. Pri radikalih radi tega, ker oni sedaj blagoslovljajo, kar so prej prekinjali. Oni so govorili, da je treba Radičevo stran ko zaradi republikanizma in komunizma razgnati, voditelje pa zapreti. In napravili so tako! Pri Radičevcih pa je izprememba tudi takšna, da je skoraj nihče ni pričakoval in da je ogromen del pristašev tudi posebno na Slovenskem ne bo razumel. Mi smo imeli od leta 1920 neprestano politične borbe z Radičevo republikansko stranko, posebno pa še ob volitvah leta 1923 in sedaj leta 1925.

Kaj so govorili Radičevi agitatorji?

Ves čas označene borbe so po vseh naših krajih Radičevi agitatorji slovenskega in hrvatskega pokolenja govorili, kako je Slovenska ljudska stranka, oziroma njen voditelj prodal nas in Hrvate Srbom. Agitatorji so govorili, da zamore biti naša država le federativna (to je zvezna) in republikanska. Oni so govorili, da so kot mirotvorni proti vojaštvu in oboroževanju, očitali so našim poslancem, zakaj so šli v parlament v Beograd, naprtiti so nam hoteli odgovornost za ustavo in za vsa bremena ter vse krivice in imenovali nas kraljeve hlapce.

Kaj storijo Radičevi poslanci?

Vse to, kar so pri nas na Slovenskem govorili 4 leta Radičevi agitatorji, so postavili sedaj na laž Radičevi poslanci v Beogradu. Omenili smo, da je govoril podpredsednik stranke Kovačević, dalje znani voditelj dr. Šuperina, ali najjasnejše in najmerodajnejše je to, kar je povedal g. Pavle Radič.

V čegavem imenu govori?

Da ne bi bilo nikjer dvoma, je govornik dvakrat poudaril, da govori in podaja izjavo v imenu poslancev Hrvatskega seljaškega kluba kot njegov predsednik in pooblaščenec, govori kot namestnik predsednika stranke Stjepana Radiča, v imenu cele svoje stranke, v imenu njenega vodstva, ker je od vseh teh izrecno in posebej pooblaščen.

Kaj je izjavil?

Da ne bo tudi nobenega dvoma in nobenega prepira o tem, kaj je tako pooblaščen g. Pavle Radič izjavil, prinašamo besede njegove dobesedno po stenografskem zapisniku iz 8. predhodne seje z dne 26. marca 1925. Pripominjamo pri tem, da je govornik ta del čital in ne prosto govoril, kar je znamenje, da je bilo to vse dobro preštudirano in že prej od stranke odobreno.

Po dveinpolurnem govoru je izjavil g. Pavle Radič dobesedno sledeče: »Kot zaključek glavnih potez tega svojega govora bi si dovolil približno ponoviti sledeče, da bo pregledno, kar sem povedal.«

Priznavajo ustavo in dinastijo.

Priznavamo celotno politično stanje, kakoršno je danes po vidovdanski ustavi in z dinastijo Karadjordjevič na čelu in to vpoštevajoč in hoteč voditi pozitivno politiko v smislu jasno izražene volje hrvatskega naroda pri trikratnih zaporednih volitvah.

Priznavajo enotnost države.

»Zatorej naše skupne državne meje smatramo kot naše narodne hrvatske meje, v katerih hrvatski narod brani svoj obstanek in po svojem programu in po svojem pojmovanju jih hočemo braniti do skrajnosti.«

Odrečejo se vsaki zvezi s komunisti.

»Kar se tiče kmetske internacionale v Moskvi, potrjujejo vsa zunanja nepristranska poročila: angleška, ameri-

ni mogla biti brez dela, je bila sedla h kolovratu. Bimenje kolesa je polnilo odmore — pri tem nam je mehko postajalo pri srcu. Ko je bila dopeta ena pesem, sva ubrala drugo. Ob treh je teta prinesla na mizo cimetove kolače, jedli smo skupaj ter se smejali vmes tako srečno in razposajeno, da je teta večkrat vzkliknila:

»Nehajta vendar! Taka sta, kot majhni otroci!«

Pri tem se je delala, kot bi bila huda, a iz mežikajočih oči se ji je brela, da se je v srcu smejala z nama. To je trajalo do štirih popoldne. Potem se je pričelo nočiti; skozi malo okno so temne sence lezle v kuhinjo, pričela sva misliti na ločitev ter žalostno sedla k ognjišču, na katerem je plamen plesal semtertja. Katarina mi je stisnila roko, jaz pa sem povsod glavo: svoje življenje bi bil dal, ako bi mogel ostati. Tako sva sedela dobre pol ure, potem pa je rekla teta Marjeta:

»Čuj, Jože, čas je, da greš. Luna izide pred polnočjo, zunaj bo kmalu tema kot v rogu, in v tem strašnem mrazu se utegne zgoditi nesreča.«

Te besede so me hudo zadele. Čutil sem, da me Katarina zadržuje z roko. A teta Marjeta je bila pametnejša, nego midva.

»Dovolj za danes«, je rekla ter vstala in plašč snela s stene. »V nedeljo prideš zopet.«

Hočeš nočeš sem zopet moral obleči debele čevlje, rokavice in plašč gospoda Guldena.

Ako bi bilo šlo po mojem, bi bilo to trajalo sto let, a teta mi je pomagala pri tem. Ko sem si nazadnje veliki ovratnik zavihal čez ušesa, je rekla:

»Objemimo se, Jože!«

Objel sem najprej njo, potem pa Katarino, ki ni govorila več. Potem sem odprl vrata, in grozni mraz, ki je ta hip puhal noter, mi je veleval, naj se ne obotavljam več.

»Požuri se«, je rekla teta.

»Lahko noč, Jože, lahko noč!« je zaklicala Katarina.

»Ne pozabi priti v nedeljo!«

Obrnil sem se, da je še enkrat pomigal v slovo, potem pa sem pričel teči, ne da bi dvignil glavo, kajti mraz je bil tako hud, da so mi solze tekale za debelim ovratnikom.

Tako sem tekkel 20 minut in si komaj upal sopsti. Kar oddaleč zakliče hripav glas, glas pijanca: »Kdo je?«

Na Belo nedeljo, dne 19. aprila t. l.

imajo

vse krajevne organizacije SLS občne zbore!

Krajevni odbori SLS, skrbite, da se občni zbori točno po naših navodilih izvrše!

Tajništvo Slov. ljudske stranke v Mariboru.

ška, francoska, naše stališče, da kmetska tretja internacionala ni istovetna s komunizmom, a gotovo ni njen organ. No, pa brez ozira na to, kakor tudi na dejstvo, da Hrvatska seljačka republikanska stranka ni dejansko vstopila v seljačko internacionalo, izjavljam, da napram njej nismo imeli in nimamo nobenih obvez in nobenih odnošajev, kar bo naš glavni strankin odbor ob prvi priliki za celo stranko ugotovil.

Za vojsko in vojaško dolžnost.

»Po našem programu dolžnost obrambe domovine preneha s smrtjo in zato smatramo dobro vojsko kot državno potrebo za obrambo domovine, toda želimo ustavnim potom skrajšati službeni rok in razmerno znižati število stalne vojske ter z vojno dolžnostjo združiti koristna in javna dela.«

Navedli smo bistvene točke iz govora dobesedno za naše pristaše in za naše — politične nasprotnike, da se ne

bo moglo nikdar reči, da zavijamo. Povdarjamo še, da se je g. Radič izrekel tudi za revizijo ustave in ustanovitve ter ureditev občin, okrajev in pokrajin, kot jih predvideva točno in jasno že načrt Jugoslovanskega kluba iz t. 1920.

Kaj kaže govor?

Govor jasno kaže, da se je pri naših Radičevcih vse izpremenilo. Dejanja voditeljev in poslancev so popolnoma drugačna, kakor so bile besede agitatorjev.

Kaj pa Slovenska ljudska stranka?

Izkazalo se je sedaj, da je Slovenska ljudska stranka s svojimi poslanci in voditeljem dr. Korošcem edina v celi državi kljub vsem napadom, vabilom in obrekovanjem ostala strogo dosledna in sama sebi zvesta. Imela je jasn pogled o ciljih; vedela je, kaj in kako hoče. Iskreni smo bili v zastopanju svojih načel doma pri agitaciji in pri svojih nastopih v Beogradu. Iz slovenskega ljudstva izviramo, iz njega črpamo svojo moč in kakor ono, tako hočemo mi zidati vse na trdnem večnem temelju krščanstva. Iz tega izvira, da smo za mir in sporazum stanov, za sporazum narodov, za ureditev države, kakor jo rabi in želi ljudstvo, za mir in red, za pravico vsakogar; brez nasilja naj dobi vsaka svoje, ker smo si po Bogu bratje.

Veliko zadoščenje

smo z najnovejšo izjavo Radičeve Hrvatske seljačke republikanske stranke doživeli vsi skupaj: naši pristaši, naši zaupniki in naši poslanci. Po štirih letih so bratje Hrvatje prišli do iste poti in rabijo ista sredstva ter so si postavili iste politične cilje, kakor jih oznamjamo in se za nje borimo mi, organizirani v Slovenski ljudski stranki.

Dvignil sem glavo in ugledal v večernem mraku komaj 50 korakov od sebe krošnjarja Pinakla z velikim košem, vidrovo kučmo, volnenimi rokavicami in z železom okovano palico. Na koševo naramnico obešena svetiljka je razsvetljevala njega od pijače napihnjeni obraz, z rumenimi ščetinami pokrito brado in debeli nos, ki je bil kot kopito. Odprl je male oči kot volk in ponovil: »Kdo je?«

Ta Pinakel je bil lopov, da ga mu ni bilo para. Prejšnje leto je imel siten opravke celo z gospodom Guldenom, ki je zahteval od njega ceno za uro, katero je bil Pinakel prevzel od župnika v Homertu, gospoda Ansteta, in za katero je denar vtaknil v žep, trdeč, da ga je izročil meni. A gospod Gulden je vedel, da to ni res, dasiravno je malopridnež pred sodnikom prisegel, kajti tistega dne niti on niti jaz nisva zapustila hiše. Vrhu tega mu je Katarina, ko je na žegnanju v Vier-Windenu hotel plesati z njo, odrekla ples, ker je vedela, kaj se je bilo zgodilo z uro, in je ves čas ostala na moji strani.

Zlobnež me je zaradi tega sovražil in zame je bil malo prijeten pogled, ko sem ga naenkrat ugledal sredi ceste z okovano palico, daleč proč od mesta in brez vsake pomoči. K sreči sem imel na svoji levici stezico, ki drži krog pokopališča, zato sem brez odgovora hitel po njej, dasi mi je sneg segal skoro do pasu.

Zdaj pa je spoznal, da sem jaz, in je kričal besno:

»Aha! To je mali šepce. Stoj vendar, da ti voščim dober večer! Ali prihajaš od Katarine, ti, ki si uro ukradel!«

Jaz sem kot zajec skakal čez kupe snega. Od kraja jo je ubiral za mano, a košara ga je ovirala. Ko pa je videl, da sem jaz čedalje bolj pred njim, si je dejal roki na usta in kričal:

»To je vseeno, šepce — vse eno! — Ne odide ti pa ne: nabor pride — veliki nabor za slepce, šepce in grbcel — Tudi ti boš marširal in poginil z vsemi drugimi!«

Šel je dalje svojo pot ter se smejal, kot bi bil pijan, kar je tudi bil, jaz pa, dasi sem komaj mogel dihati, sem se po robu obkopa vrnil na glavno cesto in hvalil Boga, da sem tako blizu imel stezo. Kajti Pinakel, ki je bil znan, da pri vsakem tepežu, v katerega se zaplete, potegne nož, bi me bil nevarno udaril ali pa zabodel.

Kljub negli hoji so mi bili vendar odreveneli prsti v podloženih čevljih, zato sem znova pričel teči.

Tista noč je zmrznila voda v vodnjakih in vino v kletih, kar se ni bilo zgodilo 60 let.

Tihota na prednji straži, na prvem mostu in pri nemških vratih se mi je zdela še večja kot zjutraj: noč jo je delala grozopolno. Med velikimi, belimi oblaki, ki so plivali čez mesto, je le tuintam zaiskrila kaka zvezda. Na cestih nisem srečal žive duše, ko pa sem prišel v domačo vežo, se mi je zdelo skoro toplo, ko sem bil zaprl vrata; vendar je bil mali lijak ob steni poln ledu. Ustavil sem se za hip, da si oddahnem, potem pa sem v temi, z roko upiraje se ob držaj, šel po stopnicah.

Ko sem odprl sobo, mi je kaj dobro dela gorkota in peči, ki mi je bušnila nasproti. Gospod Gulden je s svilnato čepico na glavi in z rokami na kolenih sedel v naslonjaču pri ognju.

»Ali si ti, Jože?« je vprašal, ne da bi se ozrl.

»Da, gospod Gulden«, sem odgovoril. »Tu je prijetno, zunaj pa tak mraz! Take zime še nismo imeli!«

»Ne«, je odgovoril z resnim glasom, »gotovo ne. To zimo bodo ljudje pomnili še dolgo.«

Nato sem šel v čumnato, da spravim plašč, rokavice in škornje.

Ravno sem mu hotel pripovedovati o svojem sestanku s Pinaklom, ko me on vpraša:

»Ali si se dobro zabaval, Jože?«

»Seveda! Teta Marjeta in Katarina vas prav lepo pozdravljata!«

»To je prav! To je prav!« je rekel on. »Mladina ima prav, da se zabava. Kadar se človek postara, mu je že vnaprej vse pokvarjeno, ker je preveč trpel in videl preveč krivice, nesreče in sebičnosti.«

To je govoril sam pri sebi ter strmel v ogenj. Nikoli ga še nisem videl tako žalostnega, zato sem vprašal:

»Ali ste beini, gospod Gulden?«

On pa mi ni odgovoril, marveč mrmral pred se:

»Da, da, to so tisti veliki bojevitni narodi ... to je slava!«

Zamišljen se je sključil, stisnil velike, sive obrvi in zmejeval z glavo.

(Dalje prihodnjik.)

Ob železni vstrajnosti gremo s svojo jasno, možato, odločno in pošteno politično borbo uresničenju svojih ciljev nasproti. Pot je še trnjeva, a zmaga v dogledni bodočnosti zanesljiva.

Filipov.

VAZNO ZA RIMSKE ROMARJE!

Vsem, ki so se oglasili za romanje v Rim, se sporoča sledeče: 1. Ministrstvo železnic je dovolilo na drž. železnicah za vse romarje od postaje, kjer vstopijo do Rakeka polovično vožnjo. 2. Romarji, ki potujejo v Rim in nazaj skupno, ne potrebujejo potnega lista. Tisti romarji pa, ki hočejo nazaj iz Rima potovati ločeno sami za se, pa morajo imeti posebno izkaznico s fotografijo, ki jim jo izda pripravljalni odbor. Kdor se torej v Rimu loči od romarjev in potuje sam domov, naj pošlje odboru vsaj do 20. aprila svojo fotografijo. Opozorjamo pa tudi na to, da imajo tisti romarji, ki se v Rimu ločijo od drugih, pri vožnji po italijanskih železnicah v Rim in nazaj samo 30% popusta, med tem ko imajo drugi 50%. 3. Kdor bi hotel iti v Neapol, bo za ta izlet lahko porabil en dan iz Rima in se bo lahko zopet vrnil nazaj v Rim ter se pridružil drugim romarjem in se z njimi vrnil domov. Vožnja iz Rima v Neapol in nazaj stane danes v tretjem razredu 73 lir, t. j. 190 dinarjev. Vsi stroški za obisk Neapola bodo znašali po našem mnenju okroglo 400 D. Te stroške plača vsak romar sam. Vsak si lahko še v Rimu premisli, ali gre v Neapol ali ne. 4. Za skupni potni list potrebujemo od vsakega romarja te-le podatke: Ime romarja, ime njegovega očeta, rojstni dan in leto ter bivališče romarja, kakor tudi lastnoročni njegov podpis. Da dobimo te podatke skupaj, smo poslali veleč. gosp. župnikom posebne tiskovine, na katere nam bodo vpisali goraj zahtevane podatke. Prosimo torej vse romarje, da gredo takoj k g. župniku in tam dajo potrebna pojasnila in se podpišejo na omenjeni tiskovini. To je nujno. Mi moramo dotične tiskovine zopet imeti v rokah najpozneje do 20. aprila. 5. Romarje tudi opozorjamo, da se bodo baje italijanske železnice s 15. aprilom podražile. Za koliko, ne vemo. Upamo pa, da zaradi tega nobenemu romarju ne bo treba še doplačevati k tisti svoti, ki jo je poslal. 6. Romarji bodo v Italiji rabili tudi italijanski denar. Plačati si bodo morali hrano med potjo od Postojne do Rima in na povratku iz Rima v domovino. Istotako bodo rabili italijanski denar, če si kupijo kake spominke, mogoče bodo imeli tudi kake izdatke za tramvaj in drugo. Ako bodo romarji skromni, jim bode za vse to 100 do 150 lir zadostovalo. Romarjem svetujemo, da si torej potrebni italijanski denar že zdaj oskrbijo, kjer le morejo. Pripravljalni odbor je tudi pripravljen, romarjem oskrbeti italijanski denar, in jim ga izročiti na železnici. Ako kateri romar želi, da mu odbor oskrbi laški denar, naj pošlje toliko našega denarja, za koliko želi imeti laškega, na naslov: dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne v Mariboru. Pripomnimo, da stane danes ena laška lira s stroški zamenjave okroglo 2,6 D, mogoče tudi nekoliko več, ker se to vsak dan izpreminja in lahko tudi naglo in zelo visoko poskoči. Ako bi romarji še le na laškem menjavali denar, se lahko zgodi, da bodo za eno liro dali po 3 D in še več in da bodo občutno ogoljufani. 7. Do konca tega meseca dobi vsak romar pripisano knjižico, ki bo vsebovala potrebna navodila za romarje ter popis rimskih svetišč. 8. Vseh slovenskih romarjev je prišlo 595, od teh iz ljubljanske škofije 355, iz mariborske pa 240. 8. Glede obleke veljajo za romarje sledeči predpisi: Duhovniki morajo imeti seboj talar, ker drugače ne morejo maševati. Drugi romarji naj imajo obleko bolj temne barve; ženska obleka mora biti dostojna, da v resnici pokriva život.

Z romarskim pozdravom!

Dr. Anton Jerovšek,
ravnatelj Cirilove tiskarne.

Politični ogled.

Država SHS.

Radi velikonočnih praznikov je skupščina odgodena do 28. t. m. in delata med tem samo dva odseka zakonodajnega odbora. Eden razpravlja o načrtu tiskovnega zakona, drugi za načrt stanovanjskega zakona se je pa samo sestel in je delo takoj odložil, ker si vladna večina še ni na jasnem glede svojega stališča.

V tem zastoji in odmoru Pašič po svoje plete in razpleta položaj. Najprej se mora odločiti glede vlade in sicer: ali naj se volilna PP vlada spremeniti v delovno vlado in spopolni, ali pa se sestavi nova vlada z novimi političnimi skupinami. Pašič bo po svoji stari navadi do zadnjega trenutka proučeval, kaj bi najbolj kazalo in do kraja bo držal svoje sklepe v tajnosti. Pribeževanje demokrati sicer trdijo, da bodo obdržali vsa vladna mesta in najbrž še več dobili ter da se vladna politika ne bo spremenila, to je pa seveda vse prej kot pa gotovo in splošno se pričakujejo precejšnje spremembe in sicer ne samo vladne, ampak tudi politične.

V Beogradu se zblizujejo radikali in Radičevci in mnoga znamenja kažejo, da se Pašič pripravlja odsloviti samostojne demokrate in sprejeti Radičevce v vlado, seveda še le potem, ko bi se enkrat čisto podvrgli njegovi politiki. V Beogradu se radikali in Radičevci zblizujejo, po hrvatskih vaseh pa še vedno padajo batine. Samostojni demokrati na upravnih mestih so nasilje nad narodom povečali, radikali pa to trpijo, četudi govorijo o sporazumu. »Sporazum« obnavljajo radikali pred vsem iz svojega strankarskega vidika. Iz Hrvatske mislijo najprej pritegniti frankovce, to so velehrvatski nacionalisti po vzoru velesrbov. Govori se, da

se bo letošnje veliko zborovanje radikalne stranke vršilo v Zagrebu.

Ker praznujejo Hrvati letos tisočletnico nekdanjega hrvatskega kraljstva pod kraljem Tomislavom, se vršijo priprave, da bi se ta slovesnost združila s kronanjem našega vladarja. Ustanovi se tudi nov državni red (odlikovanje) Tomislavov, ki bi imel na eni strani sliko kralja Aleksandra, na drugi pa kralja Tomislava z letnico 925—1925.

Ker je bil Pavle Radič že dvakrat v avdienci pri kralju, je mnogo izgledov za vladne in politične spremembe.

Kot polnomočni minister odpotuje v Carigrad naš delegat, ki ima nalogo vzpostaviti od leta 1913 dalje pretrgane diplomatske odnose s Turčijo. Formalno je še doslej vladalo med obema državama vojno stanje, ker je naša vlada odklonila podpis lausanske mirovne pogodbe. Diplomatične zveze s Turčijo se obnove v najkrajšem času.

Za prebivalstvo Julijske Benečije

v gospodarskem ožiru je v rimskem parlamentu nastopil slovenski poslanec dr. Besednjak. Opisal je veliko stisko, v katero je zašlo kmetsko prebivalstvo v Istri vsled vinske krize in vsled škode ob propadu bivše avstro-ogrske krone. Naglašal je nujno potrebo, da vlada dovoli naknadno zamenjavo kron za tiste, ki so to ob prejšnji zamenjavi vsled višje sile zamudili, pri čemer naj se upošteva tudi še nezamenjane avstrijske rente. Potem je opozarjal govornik, kako se pri uporabi izkvarja vojnoškodninski zakon na škodo prebivalstva, tako da so vse odškodnine v Julijski Benečiji praktično zmanjšane na polovico. Ta položaj je neznosen, tembolj, ker so prebivalci Julijske Benečije nasproti drugim državljanom prikrajšani na svojih pravicah. Končno se je govornik zavzel za to, da vlada prebivalstvu v novih pokrajinah vsaj deloma odpusti zaostale davke.

Italijanski fašisti prevzemajo armado.

Italijanski vojni minister je podal ostavko in pričakuje se, da bo Mussolini zaenkrat sam vodil vojno ministrstvo in imenoval zopet načelnika generalnega štaba. Potem bo predložil parlamentu izpopolnjeni vojni red in ustanovil ministrstvo za narodno brambo, v katerem se združijo vsi upravni posli celokupne vojne sile na suhem, na morju in v zraku. Za narodnoobrambena ministra bo potem imenovan mož meščanskega stanu, ki mu bodo stali ob strani po en državni podtajnik za armado, mornarico in zrakoplovbo.

Lid volitev v Belgiji.

Državnozbornske volitve v Belgiji so dale sledeči izid: katoliška stranka 82, socialisti 73, liberalci 26 in ostale male stranke skupaj 6 mandatov. Vlado sestavijo najbrž katoličani in socialisti.

Tisoči zahvaljujejo svoje ozdravljenje blagodejnemu vplivu Radenske vode!

Prireditve.

Orlovski odsek v Hočah pri Mariboru priredi na velikonočni ponedeljek, dne 13. aprila, gledališko igro »Na dan sodbe«. Prijatelji poštene zabave vabljeno! Bog živ!

Verzej. Dekliška zveza priredi na belo nedeljo, 19. aprila v prostorih Marijanišča gledališko predstavo z igro: »Dve sestri« v dveh dejanjih in veseloigro »Boj za doto« v štirih dejanjih. Začetek točno ob treh popoldne. Vabimo k obilni udeležbi!

Ljudski oder v Središču vprizori na velikonočni ponedeljek ob 8. uri zvečer v Krekovi dvorani zgodovinsko igro »Mati svetega veselja«, skrivnost vstajenja Gospodovega. Pestro sliko prireditvi bodo dali lepi staroški kostumi. Kdor želi imeti užitekopoln večer in kdor se zanima za lastno dušno povzdigo, naj pride dne 13. aprila v naše prijazno Središče.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Na velikonočni ponedeljek, popoldne ob 3. uri, vprizorimo v Društvenem domu velenimivo igro v petih dejanjih »Miklova Zala«. Igra je živahna, vzeta iz dni trpljenja naših prednikov v dobi turških napadov na slovensko zemljo; prirejena je po povesti »Miklova Zala«, ki jo pozna vsak Slovenec. Prihitite torej v obilnem številu gledat to pretresljivo dramo vsi, domačini in sosede! Prizori v ječi bodo ganili do solz. Igra se čez 14 dni, v nedeljo, dne 26. aprila, ponovi.

Tedenske novice.

Veselo-srečne velikonočne praznike želim cenjenim naročnikom, čitateljem in prijateljem »Slovenskega Gospodarja« — uredništvu in upravnštvu.

Naše organizacije v posameznih okrajih pozivamo, da se gotovo udeležijo shodov zaupnikov, ki se bodo vršili prvo in drugo nedeljo po velikinoči v vseh okrajih. Poročali bodo gg. poslanci, razpravljalo se bo o raznih vevazanih vprašanjih. Pričakovati je, da se zaupnih shodov udeležijo odborniki vseh krajevnih organizacij.

Mariborske novice. Cele mesece se po Mariboru govori o umoru Miklove družine na Ruški cesti v Studencih pri Mariboru. Kot glavna krivca tega umora sta tičala pod ključem Zlahčič iz Ptuja in njegov pomočnik Čič. Zlahčiča so takoj po umoru zaprli in ga prepeljali na okrogno sodišče v Maribor. Čič je pobegnil na italijansko ozemlje, italijanske oblasti so ga aretirale, a je italijanski orožnikom ušel tedaj, ko so ga ti gnali proti naši meji, kjer so ga hoteli predati našim orožnikom. Čič je po pobegu pribežal v Avstrijo, a tukaj so ga zopet prijeli in iz Avstrije je priromal pred dobrim mesecem v zapore mariborskega okrogne sodišča. Zlahčič do danes taji krivdo na umoru, Čič

je pa zadnjo soboto priznal, da je on sam umoril čevljarja Mikla, njegovo ženo in hčerko. Zlahčič bo pri tem umoru obtožen samo soudeležbe. — V petek je iz mariborske kaznilnice pobegnil 31letni kočijaž Alojzij Meržek iz Pliskovice, ki je bil pred ljubljansko poroto obsojen na šest let ječe, z dela na polju pri Lahtersberku pa je pobegnil 25letni pekovski pomočnik Anton Zaberl iz Pristave. Dosedaj jih še niso izsledili. — Lepe razglednice ima na prodaj tiskarna sv. Cirila: Novi zvonovi stolne cerkve v Mariboru z zgodovinsko pesmijo 26. februarja 1925 umrlega dr. Antona Medveda. Častilci nepozabnega gospoda doktorja! Sežite po teh spominskih slikah, ker obenem prispevate za največji in najimenitnejši zvon lavantinske škofije.

Odlikovanje viničarjev. Na cvetno nedeljo je Kmetijska podružnica izročila odlikovanja onim viničarjem svojega okrožja, ki so v isti viničarnji že 30 do 45 let in ves čas vinograde vzorno obdelovali. To je bila lepa in pristrčna slovesnost, ki jo je podružnica priredila tem možem. Počastili so jubilate: zastopnik velikega župana, zastopnik srezkega glavarja levi breg, župan mesta Maribor in načelnik okrajnega zastopa, ravnatelj drž. vinarke in sadijske šole z učiteljskim osebjem in polnoštevilnim II. letnikom šole, vinogradniki iz okolice, pa tudi drugi, ki se zanimajo za procvit našega vinogradništva. Po pozdravu in kratkem govoru načelnika podružnice so se zaporedoma oglasili gori imenovani ter v svojih pristrčnih čestitkah izrekli marsikatero lepo misel, ki se tiče napredka našega vinogradništva. Z izrazom veselja nad prireditvijo je kot zastopnik vinogradnikov g. Ivan Janžekovič zaključil niz prelepih govorov. Nato je g. zastopnik velikega župana jubilatoma izročil lepo izvršene diplome in denarna darila v izneskih od 300 do 600 dinarjev. Končno se je eden od odlikancev v imenu vseh zahvalil podružnici in vsem, ki so je počastili. Prireditve je s svojo pristrčnostjo vse uzadovoljila. Pogrešalo se je samo eno: mladine iz viničarskih družin in večjega števila viničarjev z ženami ni bilo.

Odlični somišljenik SLS umrl. Na Janževem vrhu pri Selnici ob Dravi je na veliki ponedeljek, dne 6. aprila t. l., zjutraj umrl po dolgi in težki bolezni g. Makso Glazer, star 52 let. Pokojnik je bil zvest narodnjak in odličen pristaš Slovenske ljudske stranke. Bil je ustanovitelj selniške Posojilnice in član raznih naših organizacij. G. Glazer je bil že od nekdaj naročnik »Slovenskega Gospodarja« in tudi »Straže«. Pri vseh volitvah je naš Glazer stal odločno na strani naše stranke. Stal je vedno v prvih vrstah naših borbenih čet. Med ljudstvom je užival veliki ugled. Pogreb se je vršil v sredo, dne 8. aprila. Svetila blagemu pokojniku večna luč!

Novice od Velike Nedeje. Ze precej časa je pri nas smrtna kosa mirovala. A pretekli torek, dne 31. m. m., so ležali kar trije na mrtvaškem odru in sicer: Kajnc Peter iz Drakšlina, Skuhala Marija, kmetica iz Trgovišča, in Rajh Liza iz Senežic. Ker je bilo pa to še premalo, so povrh še v Vičanskem vrhu enega ubili. Neki žunec, še skoraj mlečezbi smrkolin, se je vračal zvečer od nekod, kjer je kopal. Ko je prišel do viničarije, kjer je stanoval Sambulec Blaž, je začel izzivati s tistim »aufbiksom« in »aufraufom«, nakar je prišel iz hiše zgoraj imenovani Sambulec ter se je začel pripraviti s pijanim izzivačem. Konec vsega je bil, da je udaril žunec Sambuleca z motiko po glavi in mu prebil lobanjo. Sambulec je proti jutru izdihnil ter zapuščal ženo s tremi nepreskrbljenimi otroki. Mladi morilec si pa že hladi svojo prevročo kri v Mariboru, kjer čaka na poroto.

Okrajna cesta Rogatec—Žetale bo radi poprav pri 4. kilometru, števši iz Rogatca, v času od 21. aprila do 5. maja t. l. zaprta za vsako vožnjo.

Gornjegrajske novice. Več let smo imeli politično ekspozituro, imeli razne voditelje, a bili smo kolikor toliko z njimi zadovoljni. Odkar pa so demokrati namesto žednega glavarstva v Celju ustanovili kar štiri glavarstva in sedi pri okr. glavarstvu v Gornjemgradu skoro toliko uradnikov ko nekdanj v Celju, je nezadovoljnost ljudstva od dne do dne večja. Ljudstvo zahteva, da občine ščitijo prebivalstvo in se pritožujejo proti raznim neprilikam, katerim je ljudstvo izpostavljeno. Ker mnogobrojni gg. uradniki nimajo v našem malem okraju posla, zato — sitnarijo. Ali ni sitnarjenje, če se na cestah od okrajnega glavarstva pregleduje vozove, ali ni sitnarjenje, če se občinam predpisuje, koga naj nastavi za obč. tajnika, kedo naj ima pristop v obč. pisarno, ali ni sitnarjenje in to protizakonito, da se občinam nalaga, da morajo popravljati ceste za avtomobiliste — tujce itd., itd.? Glavarstvo ne kaže nobene skrbi za domačine, za njih blagostanje, pač pa hoče s strogostjo, katere nikjer drugod ne poznajo, ljudi spravljati v nepotrebne stroške in netiti nezadovoljnost. Politični uradniki v sosednjih okrajnih glavarstvih brijejo norce iz — naših razmer in trdijo, da bo vsled nezadovoljnosti ljudstva moralo priti kmalu do — znatnih sprememb. Govori se po Gornjemgradu, da je duša tega postopanja napram »klerikalcem« v okraju »mali« komisar, a veliki Žerjavovec Podkubovšek, kateri je slepo orodje v rokah — dobro znanega Kocbeka. Planinsko društvo se pospešuje na škodo domačinov, s čimer se ne stori ničesar za tujski promet, temveč le otežkoča tujski promet. Gg. v Gornjemgradu, malo premislite, malo bolj počasi ukrepajte, gotovo bodo vaši ukrepi potem dosti boljši ko — dosedanji. — Preteklo nedeljo nam je socialist, republikanski kandidat in Žerjavov agitator Tlaker pozval v okraj demokratskega poslanca Pivka, ki je pred par dnevi s svojim glasovanjem pripomogel do tega, da bomo v bodoče trikrat toliko invalidskega davka plačevali ko dosedaj. Poglejte davko-plačevalci položnice; ako ste lani plačali 600 D invalidskega davka, bodete letos plačali 1.800 D, ker ste ubogali Nackovega Petra in volili demokrata Pivka. Pa še več dobrot vam je oskrbel Nackov poslanec. Vsi delavci (žagarji, drvarji, flosarji itd.) bodo morali plačevati novi davke, in sicer 2% od zaslužka. Ako zasluži delavec 4000 K na mesec, kar je malo, bo moral vsak me-

seč plačati davka 80 kron, v celem letu okrog 1000 K. Zahvalite se Nackovemu Petru za to dobroto in ga vprašajte, kedar dobite grajščinsko zemljo, katero je on pred volitvami delil, ker je poslanec Pivko to pozabil povedati. Okrog Pivka so se smukali Goričarji v Mozirju, Nackov Peter in nadučitelj Zemljčič iz samega navdušenja, da bodo smeli več plačevati, ker drugače se njih vnema ne more razlagati. Ali pa so mogoče policajdemokratski volilni agitatorji deležni onih milijonov, ki so se delili za pridobivanje volilcev pred volitvami, zaradi katerih so se sedaj povišali davki? —

Novice iz Laškega okraja. Pod tem naslovom sva gospod urednik v predzadnji številki Vašega cenjenega lista v postnem času potrkala na vest kosmatih duš samostojnih demokratov tako, da stvarno niso mogli odgovarjati. V zadnji »Domovini« si je dovolil posestnik smrdljivega zelnika, iz katerega se rekrutirajo izdajalske, prodane slovenske duše, ter hvali vrlino in žurnalistično sposobnost dopisnikov »Domovine.« Oglejmo si jih: V Trnovem pri Laškem je en smrtek, ki ima svojo boljše polovico že davno na smreki in prepeva »Težko sedim, velik trpim, ko samostojnim demokratom pamet delim.« Iz Šmarjete so en gospod, ki bi bil rad za občinskega moža, pa nobenega puštaba ne pozna. Bi bil za župana rad, pa ne zna pisat in brat. Iz Laškega so en prežlahten in učen gospod, ki večkrat staro bable vprašajo za pravo pot: Kam vodi ozka in strma cesta v temni gozdi? Al v marjagraško gmajšno se podam? Staro bable odgovarja: Prežlahtn in učen gospod, to je ena izmed najnevarnejših pot. Dokler gospode Deželaka, Hraštnika poznate, tja je škoda za podplate. Ko jim staro bable dopove, da v okraju našem klerikalci še žive, prežlahtn in učen gospod od strahu, zložili so jo tja za plot. Beogradu fige kažejo, v »Domovino« lažejo. Ena izmed največjih občin okraja, občina Sv. Krištof, je po službi uradništva rudnika Hudajama in drugih demokratskih sferasev izgubila vrlega župana g. Jožefa Slugo in celi občinski odbor. Za gerenta je imenovan poštar Ivan Slavec. Nekateri zmerni demokrati preklinjajo to delo, ker se je to kar za hrbot pred demokratskim štabom skuhal gerent. Naše ljudstvo je skrajno razburjeno in težko čaka, da si da duška pri prvih občinskih volitvah. Gospodje demokratje, dano posojilo se bo z visokimi obrestmi pošteno vrnilo!

Šmarince za leto 1925. Najpoznajejo do 15. aprila t. l. izidejo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru šmarnice »Marija, moja ljubezen«, ki jih je sestavil vlč. g. župnik dr. Ivan Žagar. Na mičen način opisujejo, zakaj moramo Marijo ljubiti in pa tudi, kako Marijo ljubimo prav. Cena lični knjigi je s poštino vred 21 din.

Darovi za Dijaško večerjo v Mariboru. Mestna občina Maribor nakazala 10.000 din.; Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru 4500 din.; dr. Veble iz poravnave Glonar-Kocbek 200 din.; Fr. Zmazek, poštni uradnik v Mariboru, dobljeno stavo 100 din.; Blaž Lešnik, Brezula, 100 din.; Jožef Trafenik, Maribor, 100 din.; odborniki občine Turski vrh (Zavrč) nabrali 80 din.; na gostiji Gregorec-Suder, Sv. Andraž v Slov. gor., nabral starešina g. Sirk 75 din.; na poslovnem sestanku Vincenca Lorenčiča v Cogetincih, Sv. Anton v Slov. gor., ob odhodu k vojakom nabral Jožef Herman 67 din.; Franc Slomšek v Podgorju (Sv. Jurij ob j. ž.) nabral na sedmini za umrlim starim očetom v Brezju ob Slomu 60.50 din.; pri sedmini po umrlem Matjažu Kramberger (Sv. Boljenk v Slov. gor.) 50 din.; na gostiji Zmazek-Kocmut, Sv. Andraž v Slov. gor., 45 din.; — Namesto venca na grob umrlega msgr. dr. Antona Medveda so naknadno še za Dijaško večerjo darovali: Anton Podvinski, dekan v Zavrčah, 100 din.; Franc Korošec, nadžupnik, Sv. Križ pri Slatini, 100 din.; Rudolf Janežič, kanonik in ravnatelj bogoslovja, 50 din.; Gašpar Zrnko, župnik in hajdini, 50 din.; Ernest Terstenjak, župni upravitelj, Sv. Jurij ob Pesnici, 25 din.; Karl Lalajner, župnik, Sv. Florijan pri Rogatcu, 20 din.; Fr. Gomilšek, župnik, Sv. Benedikt v Slov. gor., 20 din.; Francišek Magdič, župnik, Zgornja Sv. Kungota, 10 din.; Anton Pučnik, župnik, Sv. Peter na Medvedovem selu, 10 din. — Vsem darovalcem najpristrčnejša zahvala! Ob enem prosimo vse prijatelje in dobrotnike učeče se mladine, da ne pozabijo na Dijaško večerjo in se posebno zdaj ob praznikih spominjajo na njo z darili. Sedež Dijaške večerje je v Cirilovi tiskarni v Mariboru, Koroška cesta 5. Položnice so vedno na razpolago.

Vsi prebivalci gornjega Dravskega polja se opozarjajo na današnji oglas Dragotina Korošec, Rečica ob Paki.

Jeklene valjčne zastore ter vsa ključavničarska dela izvršuje ter se priporoča za cenjena naročila ključavničarstvo Avgust Martinčič, Ljubljana, Rimska cesta 14. — Glej današnji inšerat na zadnji strani!

Velikonočni pozdravi. Slovenski vojaki, služeči pri 21. pp. v Skoplju, Makedonija, želijo vsem staršem, pristašem Slovenske ljudske stranke, fantom in poštenim dekletom, Orlom, Orlcam vesele velikonočne praznike! Hornist Al. Račič, Cerklje pri Krškem; Andrej Špan, Praprotno pri Planini; Vid Polanc, Visoče pri Planini; Ivan Titovšek, Radeče; Ivan Novak, Raka pri Krškem; Ivan Kozmus, Sevnica; Josip Živič, Anže pri Rajhenburgu. — V imenu vseh slovenskih fantov artilerijskega polka 4. armijske oblasti v Zagrebu želimo vsem čitateljem »Slovenskega Gospodarja« vesele velikonočne praznike: Kristijan Rosman, Štore; Albin Hriberšnik, Sv. Peter v Sav. dol.; Franc Kralj, Zalec; Martin Cvikel, Zalec; Anton Cater, Celje; Josip Korošec, St. Janž; Franc Mlakar, St. Jurij; Herman Lesjak, Ribnica na Pohorju; Alojz Kljun, Ribnica na Dolenjskem; Ferdo Kurnik, Slov. gorice; Ivan Jernejc, Ljubljana; Albert Reš, Vrhnik; Martin Šikulec, Virje; Franc Kne, Kranj; Valentin Kavčič, Škofjaloka; Ignac Andolšek, Dolenja vas; Ljudevit Lončar, Sušak; Anton Gorjup, Hraštnik; Jože Urbančič, Tolčane; Rupert Grabner, Slovenjgradec; Ivan Jakopin, Ljubljana; Anton Gorišek, Trbovlje. — Velikonočne pozdrave pošiljajo sledeči fantje-vojaki iz Prista: Anton Mordej od Sv. Roka pri Rogatcu; Alojzij Plevčak, Rog. Slatina;

Josip Videčnik, Konjice; Alojzij Hauptman, Poljčane; Rudolf Kos, Poljčane; Ferdo Kranjc, Slov. Bistrica; Albin Krajnc in Alojzij Matal iz Makol; Franc Potočnik in Jernej Matičič iz Slov. Bistrice; Jurij Segula, Pohorje; Albert Sket in Josip Kasper iz Maribora; Alojzij Kreger, Sv. Katarina; Franc Kobale, Rogatec; Anton Vidali, Anton Vugo, Ivan Fežnar, Anton Ribič, Josip Znidar, Ivan Galun, Jakob Vauhnik, Ivan Modrič, Viktor Fekonja, Oto Leskovar, M. Baumgartner, Felix Pirš, Karol Kričaj, Josip Jerot, Franc Graifoner, Karol Štof, Alojz Šmogavc, Josip Lunežnik, Josip Lunežnik, Anton Zidovnik, Franc Crnko. — Vesele praznike želijo vojaki Slovenci od I. zrakoplovnega polka: Podnarednik Alojz Knap, Ljubljana; podnarednik Karol Govc, Crešnjevci; kaplar Karl Pajnič, Zapotek; kaplar Jak. Prprovič, Križovljane; Martin Hacin, Ljubljana; J. Krumpečnik, Rečica; Marko Lipold, Mozirje; Stanko Zmazc, Bočna; Rudolf Pelko, Trbovlje; Leopold Renko, Trbovlje; Friderik Judar, Gornja Kungota; Herman Dvoršak, Ignacij Kmetec, Josip Potočnik, Karl Oman, Franc Jančič, Franc Grosman, Ivan Habjančič iz Maribora; Jožef Kosi in Ivan Stajnik, Stara cesta pri Ljutomeru; Ferdinand Kosi, Cven pri Ljutomeru; Martin Robinšek, Gresovščak pri Ljutomeru; Alojz Bratkovič, Hraštje; Maks Gašparič in Franc Večerjevič, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji; Gabrijel Arh, Radovljica; Peter Arh, Bled; Josip Jerman, Veliki Slatnik; Josip Mah, Litija; Ivan Babič, Središče; Franc Jauk, Murska Sobota; Alojz Janežič, Trbovlje; Jožef Petek, Hajdina pri Ptuj; Franc Petrič, Novo mesto. — Za Veliko noč pozdravljajo Slovence sledeči fantje vojaki od kraljeve garde: Anton Simič, Franc Pustar, Anton Vimpolšek, Štefan Bogovčič, Filip Flajs, Janez Balcar, Anton Zajc in Anton Anžur. — Fantje mornarji, ki služijo v Tivotu v Dalmaciji: Anton Kuk iz Konjic, Jožef Juš iz Zetali; Franc Dobrajc iz Maribora, Mihael Muršak iz Pokoš pri Gornji Polskavi. — Vsem cenjenim čitateljem »Slovenskega Gospodarja« želijo slovenski fantje od 15. pp. v Sarajevu vesele velikonočne praznike in skorajšnje svidenje: Janez Strmšek, Jožef Foršarič, Jakob Škorjanc, Anton Ivanuša, Ignac Sitar, Franc Kumrič, Lovrenc Ciglar, Rudolf Klančič, Leopold Meško, Simon Slana, Štefan Pungračič, Alojz Prelog in Janez Kralj. — Vesele velikonočne praznike želimo vsem slovenskim fantom in dekletom ter vsem čitateljem »Slov. Gospodarja«: kaplari Slovenci: Štefan Mikl, Dolgoše pri Mariboru; Kaučič Feliks, Ljutomer; Franc Šveiger, Jožef Lukič, Pavel Kalman, Franc Gomboc in Jožef Šipoš, vsi iz Premurja. Vsi kaplari 2. bataljona 32. pp. v Nevesinju v Hercegovini. — Štajerske Slovence pozdravljajo za Veliko noč sledeči mozirski fantje, ki služijo pri vojaki v Kumanovnem: Ivan Vodovnik iz Lubije, Franc Zidarn, Jože Kaj iz Lepenjive, Franc Korošec, Jože Brinovšek. — Velikonočne pozdrave so poslali tudi fantje vojaki od 17. pp. »Car Lazar« iz Kičeva v Makedoniji. — Vsem slovenskim fantom in dekletom želimo vesele velikonočne praznike slovenski fantje od 1. artilerijskega puka v Valjevu, Srb.: Anton Zdravec, Vinski vrh pri Ormožu; Martin Vogrinec, Hermanci pri Ormožu; Jožef Lah, Kažar pri Ormožu; M. Tratnik, Ivan Petrata, Franc Antloga, Adolf Hvala, Ignac Vozel in Andrej Golob. — Slovenski fantje vojaki bolničarske čete v Ljubljani želimo vsem našim prijateljem in prijateljicam, kakor tudi vsem urednikom in naročnikom »Slovenskega Gospodarja« vesele velikonočne praznike: Kaplar Franjo Veršič, Sv. Marko pri Ptuj; kaplar Konrad Kokošinek, Gaberje pri Celju; kaplar Rudolf Telban, Borovnica; kaplar Karol Krašner, Vrhnik; kaplar Hinko Bsih, Makole; redovi: Jakob Hribovšek, Češnice; Franjo Pločnjak, Sv. Marko; Franjo Ausec, Belacerkev; Ivan Škarja, Vače; Alojz Kager, Sv. Ana v Slov. gor.; Matija Muhčič, Sv. Jurij ob Ščavnici; Jurij Rola, Sv. Benedikt; Anton Arher, Smartno; Matevž Urevc, Ivan Treseglav, Matevž Polak, Bled; Jože Rodošek, Majšperg; Peter Hrovatin, Borovnica; Jože Lovšin, Franjo Lesar, Ribnica; Stanko Adamič, Zalna; Jože Pogačar, Makole; Jurij Dimec, Smartno; Januš Horvat, Pankova; Jože Anželak, Smartno; Anton Ferenc, Veržej; Franc Kozar, Sv. Peter; Franc Korošec, Kapela; Rudolf Domajenko, Sv. Jurij ob Ščavnici. Bog živil — Vesele velikonočne praznike želimo vsem bralcem in bralkam »Slovenskega Gospodarja« slovenski fantje iz daljnega kraja in sicer iz Makedonije: kaplar Rudolf Vozovnik iz Remšnika, Luka Grauf iz Mežice, Anton Hren in Alojz Jerman iz Trbovelj, Franc Remše iz Gornjegograda, Konrad Mastnak iz Hraštnika in več drugih. — Veselo alelujo želijo vsem čitateljem in čitateljicam »Slovenskega Gospodarja« slovenski fantje inženjerski podčastniki, služeči v Skoplju: Josip Slekovec, od Sv. Antona v Slov. gor., Jaroslav Tokan iz Ljubljane in Jožef Kralj iz Ptuja. — Vesele velikonočne praznike želimo vsem naročnikom in čitateljem »Slovenskega Gospodarja«, posebno pa slovenskim dekletom fantje vojaki v Pirotu v Srbiji (5. art. div.): Anton Robnik iz Luč v Savinjski dolini, Franc Kopušar iz Ljubnega, Valentin Špital iz Velenja, Jakob Kranjc iz Slivnice, Alojz Štahl iz Polzele, Franc Vršnik iz Veternika in drugi.

Dopisi.

Sv. Barbara pri Mariboru. Mirno v Gospodu je zaspal dne 29. marca t. l. 83letni starček Jožef Kajnih v Jablančih. Bil je veren kristjan ter je zelo rad zahajal v farno cerkev, še v svoji bolehnosti se je na dan volitev dne 8. februarja t. l. udeležil službe božje, potem pa na volišču storil svojo dolžnost in rekel: »Danes sem morda zadnjokrat spustil kroglico v našo škrinjico.« Bil je odločen naš somišljenik in dolgoletni bralec »Slovenskega Gospodarja.« Naj v miru počival!

Kirkovce. V soboto, dne 28. marca t. l., ob pol štirih popoldne je po dolgi in težki bolezni, udana v voljo božjo, po večkratnem sprejemu sv. zakramentov mirno v Gospodu zaspala Ana Ravšl, gospodinja in sestra tukajšnjega č.

g. župnika. Na zadnji poti jo je spremljalo sedem duhovnikov, sorodniki, Marijina družba in številno občinstvo. Naj v miru počival!

Sv. Jurij ob Ščavnici, Bolehnečici. Po osemndnevni težki bolezni (zadela ga je kap dne 15. marca) je umrl dne 24. marca v občini in daleč na okoli znani in spoštovani posestnik Lureker Rudolf iz Zerkovskih prelog, star komaj 37 let. Zapustil je mlado ženo in štiri nepreskrbljene otroke. Pogreb se je vršil dne 26. marca, katerega se je udeležilo veliko število ljudi, znancev in prijateljev, ter polnoštevilna požarna bramba Kokorič in zastopniki občine Bolehnečici. Ob odprtem grobu so mu pevci zapeli še zadnjo popotnico v slovo. Zadušeno ihtenje in solzne oči skoraj vseh navzočih je pokazalo, kako priljubljen je bil mož, koga so položili v prerani grob. Pokojni je bil dolgoletni član požarne brambe v Kokoričih, član ter I. svetovalec občinskega odbora v Bolehnečicah in več let član krajnega šolskega sveta. Mož trdnega značaja, zvest pristaš SLS, ne omahljiv borec za katoliške ideje, za dobrobit trpečega ljudstva. Skrajno odločen je zastopal povsod, bodisi pri krajnem šolskem svetu, bodisi v občinskem odboru gospodarske interese občanov. Ravnoteško je bil tudi nasprotni svojim političnim nasprotnikom nepopustljiv ter povedal vsakemu odločno brez vsakih ovinkov, kar mu gre. Vse napade nasprotnikov, ki jih je posebno zadnjo leto imel veliko, je odločno in krepko odbijal, dokler ga ni zavratna bolezen in kruta smrt položila na mrtvaški oder. Z njim je občina izgubila enega izmed najboljših požrtvovalnih mož, ki se je v polni meri zavedal dolžnosti in pravic napram občini, narodu in domovini; občinski odbor najdelavnejšega člana ter dobrega in zvestega svetovalca; sosedje pa zvestega prijatelja in svetovalca v vseh zadevah; soprog ljubega in zvestega moža, ter otroci nad vse dobrega in skrbnega očeta. Vsem, ki smo Té poznali, nam ostaneš v trajnem spominu, počivaj v miru! Borbo življenja si častno dokončal, za kar Ti bodo Večni plačniki! Na svidenje onkraj groba!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Pred vsem pogrešamo pri nas Društveni dom, kjer bi se lahko igrale igre, se vršili sestanki, shodi itd. Da se temu odpomore, se je začelo v ta namen delovati in se vsa denarna sredstva od iger, tombol in drugo obrača v ta namen. Tudi dobrosrčni farani so že darovali les, ki ga je že nekaj skupaj, ter -- bo sedaj obtehal. Drugi pa, ki so obljubili ali ki še niso pripeljali, bodo tudi storili s tem svojo dolžnost, da bodo žrtvovali les ali vožnje za Društveni dom. Vsi skupaj bomo delali na to, da bo stal enkrat pri nas sicer skromen, pa vendar lep Društveni dom, naj še naši nasprotniki tako nasprotujejo, naj govorijo, kar hočejo, mi hočemo pokazati, da se jih ne bojimo. Vsi prijatelji naše poštene mladine, očetje in matere, podpirajte svoje sinove, svoje hčere, ki so v dobrih družinah. Ako bo mladina videla, da ste vi z njo, se ne bo ustrašila ničesar. Pred vsem pa Vas vabimo, kadar imajo naši mladi kako prireditve, počastite jo s svojim obiskom, ker s tem, da plačate vstopnino, že tudi darujete za Društveni dom. Na belo nedeljo, to je dne 19. aprila, ponovijo Orli v Sklečevih prostorih dve igri in sicer »Skriven zaklad« v treh dejanjih in »Ne kliči vraga« v enem dejanju. Pridite pogledat in ne bo vam žal! Med odmori bo sodeloval domači pevski zbor.

Sv. Boljenk v Slov. gor. Pri nas so umrli: Matija Kramberger, po domače Zelenkov, kmet v Bišu. V vojski si je nalezil zahrbtno bolezen; pri sedmini so darovali za Dijaško večerjo 50 din. Drugi je Matija Letnik, posestnik in mlinar v Trnovski vasi. Njegovo obrt prevzame najstarejši sin. Tako štejemo letos že 9 smrtnih slučajev, med njimi je 7 moških.

Rečica ob Savinji. Mogoče mislite, g. urednik, da smo Rečičani že popolnoma izumrli, ker ni nič slišati o nas. A temu ni tako, na dan volitev je dobila naša stranka 329 glasov, dočim so nasprotniki nazadovali od predzadnjih volitev. Čudno ni, da so dobili še toliko glasov, ko so jim šle tudi oblasti na roko, češ, da bodo dobili po volitvah vso graščinsko zemljo, če volijo narodni ploh, to je Pivka. Posebno se je trudil za dr. Pivka Peter Tlaker iz St. Janža, to je tisti Peter, ki pri vsakih volitvah barvo spremeni, in da bodete vedeli, kako vnet sin je bil do svojega rajnega očeta, ki ga niti na smrtni postelji ni šel obiskat, kakor tudi ne poštopit, ko je oče ležal na mrtvaškem odru, niti spemil ni očeta na njegovi zadnji poti. Drugi njegov pomočnik je bil tukajšnji priseljenec pek Faganel, to je tisti Faganel, ki je svojo robo prinesel na Rečico v robcu, in je od kraja kaj rad obiskal župnišča, sedaj pa, ko si je opomogel tu na Rečici, pa je hodil okoli agitirati: Dol s farji! Zapomnili si bomo Rečičani ta generalni štab, kajti pride dan plačila. Bog ne plačuje vsako soboto, a enkrat pa gotovo.

Nazarje pri Rečici. No, Peter, ali si videl na dan volitev, ko sva šla na Rečico volit, na tržki lipi tisto veliko tablo, ki sta bila na njej Peter Tlaker in pek Faganel naslikana v presrečnem objemu, že veseleč se zmage narodnega bloka. Peter: Seveda sem videl, videl sem pa tudi, veš ti, Gašper, kako je Faganel prišel pod lipo svojo sliko gledat in potem sem videl, ko jo je z lipe snel in rekel, da bo isto sliko poslal v celjski muzej, ali jo je poslal, tega ne vem! To sem pa tudi zvedel še v trgu Rečica, veš, ljubi moj Gašper, da je isto sliko celi čas med jutranjim opravilom gledal tudi Peter Tlaker, veš, se mu je pač dopadla, saj še sam sebe ni nikoli gledal. Peter: Veš, Gašper, tisto nedeljo pa gotovo ni mogel Peter Tlaker zemlje deliti med opravilom pred cerkvijo, kakor je baje vedno, ker si je komaj svojo sliko ogledal. Čul sem tudi v trgu Rečica od nekega čevljarja: ki je rekel: »Oštija, zdaj bo pek Faganel zemlje pekel kar za Petra Tlakerja, ker jih noče dajati tem preklincenim klerikalcem.

Sv. Jedert nad Laškim. Policajdemokrati kristofske občine so imeli občni zbor v Laškem. Za predsednika so imenovali rudniškega inženjerja Kloca, da bi tako tem večji pritisk izvajali na hudojamsko delavnost, posebno ob volit-

rah. Trboveljska premogokopna družba je namreč zadnja leta molzna krava laždemokratske stranke in popolnoma njenih krempljih. Kakor se družba v avstrijskih časih ni zvala in ne hotela prilagoditi slovenskemu ljudstvu in njegovim težnjam, tako ima še zdaj v Jugoslaviji kot velekapitalistično podjetje stike samo s protislovensko veleprofitar-sko stranko. V odbor pa je bilo iz sedrške župnije izvoljenih teh-le devet orjuncv: Trnovljani Kapla, dva Povšeta, Medli; Sedražana Ludvik Sluga in Franc Sopar; Belovčan Štakovnik; Breznan Majer; Govčan Ferdinand Lapornik. Gornja Rečica, Zagreben, Bukovca, Trnov hrib, Klenovo in Gorica so obvarovani demokratske kuge. To so izdajalci, ki so nam spravili na občino dragega gerenta policajdemo-krata, kar bo naše davke strahovito povečalo, dočim za ce-ste in druge potrebne naprave ne bo pare. Dokler so vo-dili krištofsko občino moške SLS, bo bilo na občini red; kakor so pa prišli v odbor orjunci, je sama zmeda. Ob vo-litvah bo ljudstvo zopet naredilo red.

Kozje. Pisarna tajništva Slovenske ljudske stranke se od 1. aprila t. l. naprej nahaja v poslopiju glavne prodajalne šibaka (Vahčič), prvo nadstropje, in ima uradne dneve: sredo, četrtek in petek celi dan ter v soboto dopoldne, na kar se opozarjajo naši somišljeniki.

Kozjanski okraj. Samostojni dopisnik samostojnega »Kmetijskega lista« je dne 18. marca blagovolił samostojno soditi o kakovosti naših okrajnih cest. Po njegovem mnenju spadajo ceste bolj v albanske hribe, katerih on nikdar videl ni in po katerih on nikdar hodil ni, nego v civilizirano Slovenijo, katere on nikdar civiliziral ni. Zakaj njegov samostojni dopis ne nosi znakov prevelike civilizacije, sicer bi moral vedeti, kedaj, kako in komu se morajo polagati računi. Da pa tej njegovi samostojni civilizaciji nekoliko odpomoremo, mu prav z vsem dolžnim spoštovanjem naj-mljudneje svetujemo, da blagovoli stopiti prvi dan vsakega meseca k okrajnemu zastopu v Kozje, in tam bode črno na belem z vsemi potrebnimi koleki zvedel, kako se uporabljajo okrajni prispevki. In ako se že hoče prepričati o gos-podarski smotrenosti, naj gre poslušat k javnim plenarnim sejam, kjer se take zadeve obravnavajo, in morda malo še pomistrira županu g. Antonu Bouha iz Verač, da se ne bode sam samcat boril »proti tigrovski politiki ostalih od-bornikov.« Tam mu bo jasno, kako se gospodari. Morebiti se bode prepričal, da ta »tigrovska politika« vendar ni tako tigrovska strašna in grozna, in da ceste niso bile delane na prometna sredstva, kakor se sedaj uporabljajo. In ako samostojni dopisnik samostojno pogumno grozi, da hoče izvajati posledice, mu hočemo povedati javno na samostoj-na ušesa, da dobro razumemo, kam pes taco meli, in da dobro vemo, po čem imate samostojne skomine. Nam je dobro znano, po katerih malih ovinkih in skrivnih ovinkih in dolgi ovinkih bi radi dosegli svoj samostojni namen. Saj se razumemo! Seveda načelnik in dekan je vam na potil in ker mu sebičnosti in tigrovske grabežljivosti ne morete očitati, se onemoglo zaganjate v njegov talar. Ka-dar bode samostojni dopisnik v samostojnih hlačah tliko nesebično deloval v blagor in korist celega kozjanskega okraja, kakor g. Tomažič v svojem talarju, bomo mi prvi, ki mu bomo čestitali. Do tega je pa še daleč! Dokler se pa bode ovinkarilo v druge namene, pa moramo z vsem dolž-nim spoštovanjem najljudneje vprašati: »Ali se sramujete svojih hlač, g. samostojni?«

Koprivnica. Kdo bi si bil mislil, da se bo samostojni dopisnik »Kmetijskega lista« dne 18. marca blagovolił za-leteti v ponavljalni misijon in kokošil Misijon mu ni prav, in kokoši mu niso prav, nekaj mu tudi zvonovi niso bili prav. Samostojnemu dopisniku nič ni prav! Samostojnim je samo tam in takrat prav, kjer in kadar kaj nese. Tako si dopisnik pri svoji samostojni pameti domišljuje, da je mi-sijon zato dobra stvar, ker nese. Višje njegova samostojna pamet ne seže. Pri njem nese vse! Misijon nese, gospodi-nje nesejo kokoši, kokoši nesejo. In kokoši nesejo celo v več stalajah: nesejo suhe, nesejo debele, nesejo lahke, ne-sejo težke, nesejo masne, nesejo tudi oskubljene. Vse ne-sejo! Samo samostojni nič ne nese. In ker Samostojni nič ne nese, je samostojni nezadovoljen in sicer nezadovoljen z vsem. Samo s sv. Martinom je zadovoljen, ker je po bra-škovsko delil. Zadovoljen zato, ker je menda mnenja, da je sv. Martin goske delil. Saj se samostojni dopisnik na pe-rutnino najbolj razume. In sicer je sv. Martin, kakor si samostojni domišljuje, samo samostojnim delil goske, sa-mostojnih pa takrat še niti bilo ni, in med temi samostoj-nimi je bil tudi samostojni dopisnik, ki ga takrat še na svetu ni bilo. Svetovali bi bistroumnemu in bistroglednemu samostojnemu dopisniku, da blagovoli pustiti pri miru mi-sijon in misijonarje; tudi kokoši in jajca naj pusti pri miru, ker nič ne nesejo; in naj se v prihodnje spravi nad goske in med goske, morebiti bode tam kaj neslo.

Gospodarstvo.

KMETIJSKA DELA V MESECU APRILU.

V splošnem in pri živini.

V aprilu nastopi tisti veseli čas, ko narava pod vplivom solca in podnebni razmerja načne spreminja-ti svoje lice. Vse stvarstvo se nahaja v znamenju pre-oblikovanja, prerodenja. Drevesno popje poganja, zgod-nji piščanci se vale in vaške trate zelene. — Ko smo opravili nujna dela na polju in v vinogradu, tedaj po-pravljajmo stanovanja in gospodarska poslopja ter zi-dajmo tudi nove stavbe po potrebi. Pri gradnji novih poslopij je treba vsekakor temeljitega premisleka. V sedanjih časih se držimo pravila: Zidaj le tedaj, ako ne moreš več izhajati s starimi zgradbami. Popravljaj, tako dolgo, dokler je mogoče, ker popraviljanje razme-roma najmanj stane. Ne zidaj nikdar razkošno, ker se takšne stavbe ne izplačajo; razen tega so popravila tak-šnih stavb mnogo dražja od navadnih. Zidaj kolikor

mogoče novodobno po razmerah, za posamezne svrhe primerno in z dobrim gradivom, ker tako z ozirom na trpežnost najceneje izideš. Zidaj vselej samo z gotovim denarjem. Stanovanja je redno snažiti. Imejmo zmiraj pred očmi, da je snaga polovica zdravja.

Vprežno živino krmimo izdatno, da more ustrezati svojemu namenu. Kako živino oskrbujemo, takšno ko-rist nam bode dajala. Živina je neprecenljiv kmetijski zaklad, ki pri pametni uporabi nikdar ne usahne. Z zeleno krmno ne začnimo pokladati prenašlo, ampak prehajajmo od suhe krme na zeleno le polagoma, da ne povzročimo motenja v prebavilih. Mlada živina naj prebije večji del dneva na prostem, da si krepi rast in se boljše razvija. O vremenu govori naslednji vre-menski pregovor:

O Veliki noči če dežuje,
Poletje suho napoveduje.
In hude slane več se bati ni,
Če zgodnjega aprila grom doni.

V vinogradu.

Dovršujemo prvo kop in postavljajmo kolje. Veže-mo locne. V slučaju pomladne slane kurimo v jutranji zori na več mestih v vinogradu, in sicer s tvarinami, ki povzročajo mnogo težkega dima, na primer z gnoj-em, kafranom, listjem itd. Kuriti je na tisti strani, od-koder veter vleče. Gosti dim obvaruje vinsko trto pred pozebljenjem, ki nastopa navadno ob času solnčnega vzhoda. Zasajamo nove vinograde, s prikladnimi or-tami ob suhem vremenu. Glede izbire primernih trtnih sort vpoštevajmo ne samo podnebne in talne razme-re, ki vinski trti prijaajo pred vsemi drugimi kulturami, marveč tudi v veliki meri tok časa, ki zahteva pre-orientacijo v vinarstvu. (Glej tozadevni spis v »Sloven-skem Gospodarju« št. 15 z dne 26. marca 1925.) V tri-nici cepimo in vlagamo cepljenke. Pri sajenju nasi-pamo okrog trsa za dva prsta na debelo drobnega pes-ka, ki varuje vloženo trto pred izsušenjem ter omogo-či, da nova mladika skozi pesek prerije lahko na dan, kar bi sicer ne bilo mogoče, zlasti v težki ilov-nati in apneni zemlji.

V sadonosniku.

Vršimo sajenje mladega drevja, ako tega nimamo opravili v prejšnjih mescih. Da se drevo rajše prime, ga zalijemo z vodo ali z razredčeno gnojnico, osobito ta-krat, ako nastopi suho, vetrovno vreme. Na vsako drevo zadostuje po en škal vode ali gnojnice. Drevesne kolobarje pokrijemo z drobnim gnojem, če hočemo, da bo-de uspeh sajenja sigurnejši in rast drevja bujnejša. Marsikje vidimo, da mlado drevje hira in naposled popolnoma usahne. Temu je v največ slučajih vzrok to, da smo se za vsajena drevesca premalo brigali. Tu in tam je bilo drevo vsajeno pregloboko in kolobar okrog njega se je zarastel s plevelom in travo. Nevešči sad-jarji jih čisto nalašč zasejajo s plevelnim semenom ali senenim drobom. Na drevesnem kolobarju zraste na ta način navadno veliko plevela v najbujnejših bar-vah, ki jemlje drevescu hranilne snovi in vlago, katera je zlasti v suhi poletni dobi za rast mlade sadne rast-line neizmerne vrednosti. Gosto porastel plevel ne pri-pušča dovolj zraka do korenin ter napravi zemljo okrog drevesca pusto in trdo. Kdor torej po drevesnem kolobarju seje seneni drob ali pleve, je slab sadjar in ne bo imel znatnih uspehov pri odgoji sadnega drevja. Ako hočemo, da se bo sadno drevje dobro razvijalo, moramo skrbeti za to, da okoli debla v premeru 1 metra ne bo rastla nobena druga rastlina, in sicer skozi 8 let po sajenju. Po preteku tega časa je visokodebelno dre-vo v rasti tako daleč napredovalo, da moremo okopa-vanje drevesnega kolobarja opustiti in drevesni kol odstraniti. Kol naj nikdar ne sega v vejevje, ker utegne tako povzročiti neljuba odrgnenja, ki težko zacelijo. Dostikrat se pripeti, da se mlado drevje razvija samo v kroni, deblo pa ostaja šibo ter vsled tega ne more no-siti krone, če je obložena s sadjem in snegom. V tem slučaju pospešimo debeljenje debla z zarezami, ki jih napravimo z ostrim nožem na enem ali več mestih od početka krone navzdol do tal. Nož ne sme prerezati le-sa, temveč samo skorjo. Te rane zacelijo prav kmalu, ako so bile napravljene pravilno. V drevesnici dovršu-jemo cepljenje in obrezovanje. Okulante, ki so dosegli višino čez 2 m, kar se zgodi v tretjem letu, je prirežati v krono. To storimo, ako merimo 2 m od tal, potem pa še primaknemo 5—6 oces. Zgornje oko je namenjeno za podaljšek debla, spodnjih 4—5 pa naj tvorijo prvi vej-ni venec. Nad 6. 5. in 4. spodnjim očesom moramo na-praviti strehaste zareze, da zanesljiveje poženo. V aprilu okopamo ves prostor v drevesnici prvokrat, in sicer po možnosti ob lepem, suhem vremenu. Koncem me-seca cepimo za kožo. — Pokončujmo razne sadne škod-ljivce, kakor prsteničarja, zlatnico, v prvi vrsti pa ja-bolnega cvetoderja, ki se v tem času začne prebujati iz zimskega spanja. Najlažje ga dobimo ob jutranjih urah, ko otrpel ždi na jablanih. Pod drevjem razgrne-mo rjuhe, da se mrčes ne porazgubi na tleh ter ga na to otresemo raz drevja. Na večjem drevju nastavlja-mo škatljice za gnezda koristnih ptic, ki nam poma-gajo zatirati škodljivce sadnega drevja in nas še po-vrhn razveseljujejo s svojim ljubkim prepevanjem.

(Konec prihodnjic.)

Državna trošarina na vino, vinski mošt in občinske do-klade v mariborski oblasti leta 1924 in 1923. V ozemlju mariborske oblasti je bilo zatrošarinjenega vina od soda in v steklenicah ter vinskega mošta 163.579 hektolitrov, to-rej napram letu 1923 s količino 201.175 hl znatno manj. Državne trošarine (35 din., oziroma za mošt 25 din. od hl in 50 para za steklenico od 0.7 l) je bilo plačane v ozemlju

mariborske oblasti leta 1924 5.593.130 din. Napram letu 1923 z zneskom 7.041.160 din. je bil torej v letu 1924 donos znatno manjši. Obremenitev vina in vinskega mošta z občinskimi dokladami se je gibala v letu 1924 v sploš-nem kot leta 1923 med 25 in 250%. Par občin je pa pobiralo višje doklade do 500%, dočim ni šla v letu 1923 no-bena občina preko 300%. Pobiralo je pa doklade v mari-borski oblasti v letu 1924 426 občin, leta 1923 pa 259 občin. Vse skupaj se je na občinskih dokladah k trošarini na vino in vinski mošt pobralo l. 1924 v mariborski obla-sti 7.447.416 din., dočim se je leta 1923 pobralo v mari-borski oblasti 6.030.416 din. Vsi ti podatki se nanašajo samo na navadna vina od soda, na vinski mošt in na na-vadna vina v steklenicah, ne pa tudi na šampanjec in na takozvana »fina vina«, kakor: malaga, sherry itd.

Licencovanje in premovanje bikov v pujskem okraju. Vsled odredbe gospoda velikega župana mariborske oblasti se vrši v pujskem okraju licencovanje in premo-vanje plemenskih bikov dne 16. aprila 1925 od 8. ure do-poldne na sejmišču v Ptuj. Prignati se morajo vsi bikji, ki že imajo starost 18 mesecev k licencovanju in sicer ma-rijadvorske, pomurske ali muropolske ter pincgavske pas-me in križanci teh pasem. Isti dan se vrši tudi nakup in prodaja domačih bikov in bikcev v starosti od treh mese-cev do dveh let. Na ta način se bo pokazalo, koliko že lah-ko domača vzreja plemenskih bikov krije potreščine okra-ja in koliko plemenskih bikov bi bilo uvoziti, odnosno po-drugod nakupiti. Nakupna državna in okrajna subvencija je zasigurana. Na dan licencovanja se vrši poučno preda-vanje živinorejskega strokovnjaka. Za premovanje bikov so določene zelo visoke premije. Za prigon se plača primerna potnina, vsled česar lahko vsak bikorejec prižene bika k licencovanju, ker mu bodo potni stroški plačani, če je bik sposoben za licenco. Kmetovalci, bikorejci! Pridite polno-številno in priženite vse bike-plemenjake k licencovanju, kajti neprignani in nelicencovani biki se ne bodo smeli pripuščati. Kdor bo pripuščal nelicencovanega bika, bode strogo kaznovan.

Čebelarški shod pri Sv. Urbanu niže Ptuja. Na veliko-nočni pondeljek se vrši ob treh popoldne v prostorih ljud-ske šole pri Sv. Urbanu niže Ptuja čebelarški shod in usta-novitev čebelarške podružnice. Na shodu bo predaval g. Jurančič.

Mariborski trg dne 4. aprila 1925. Trg je bil vsled zelo ugodnega vremena prav dobro preskrbljen, pa tudi slan-narjev je prišlo kljub gorkejšemu vremenu 74 v mesto, ki so prodajali blago po dosedajni ceni in sicer: svinjino po 20 do 35 din., slanino po 25 do 30 din., in drob po 20 din. 1 kg; domači mesarji pa so to pot zopet znižali cene in sicer so prodajali govedino po 13 do 17 din., telatino po 15 do 20 din. in svinjino po 17.50 do 22 din., drob po 8 do 15 din., prekajeno meso po 40 do 45 din. kg. Kljub tem znižanim cenam so klobasarji ostali pri prejšnjih ce-nah, prodajajo namreč vsakovrstne klobase po 25 do 40 din. in hrenovke celo po 34 do 40 din. kg. — Perutnina. Bilo jo je okoli 700 komadov. Cene so bile kokošem 20 do 60 din., racam in gosem 60 do 100 din., puranom pa 100 do 175 din. komad. — Domači zajčki. To pot jih je bilo okoli 100 komadov. Cene so jim bile 7 do 50 din. komad. — Morski prašički po 10 din. komad. Kozlički so se prodajali po 60 do 125 din. komad. — Krompir, sadje, zelenjava in druga živila: Cene so bile iste, kakor pretečni-teden, samo solata je bila cenejša, ker jo je bilo obilo. Cene so bile krompirju 9 do 10 din. meriku, solati, oh-rotu in zeljnatim glavam 1.50 do 4 din., karfiolu 5 do 20 din. komad, kislemu zelju 3 do 4 din., kisli repi 2 din., ja-bolkam 2 do 8 din., hruškam 5 do 16 din., dateljem 13 do 35 din., mandelnom 25 do 35 din. kg, figam 6 do 10 din. venec, pomarančam 1 do 3 din., limonam 0.75 do 1 din. komad, čebuli 3 do 6 din., česnju 4 do 12 din. venec, mleku 3 do 4 din., bučnemu olju 22 do 30 din. liter. — Lončena in lesena roba se je prodajala po 0.50 do 1.60 din., brezove metle po 2 do 6 din. komad, leseni vozički po 125 do 1000 din. komad. — To pot so se prodajala tudi sadna drevesca (jabolka in hruške) po 25 do 35 din. komad. — Seno in slama na mariborskem trgu: V sredo so kmetje pripeljali 11 vozov sena, 5 vozov otave in 7 vo-zov slame, v soboto, dne 4. aprila, pa 9 vozov sena, 3 vo-zove otave in 6 vozov slame na trg. Cene so bile senu 60 do 85 din., otavi 60 do 70 din., slami pa 50 do 65 din. za 100 kg. Slama se je prodajala tudi v snopih po 1.50 komad.

Žitni trg. Položaj na našem žitnem trgu se ni zadnje čase bistveno spremenil. Cene še vedno polagoma naza-dujejo, dasiravno še vedno niso dosegle svetovnih cen, zlasti ameriških, kjer cene žitu še neprestano padajo. Da-nes uvažamo v Slovenijo ameriško pšenico, ki stane po-stavljena v Ljubljano 4.35—4.37 din., dočim stane naša pšenica, dobavljena iz Banata, 4.90 din. za 1 kg. Iz tega je razvidno, da je postalo ameriško žito opasen konkurent celo v naši državi, ki je ena največjih poljedelskih držav v Evropi. Ako bodo hoteli naši žitni trgovci obdržati naš trg, bodo morali cene znatno znižati; na izvoz pa v obče v doglednem času ni misliti. Ker imajo v zalogah še mno-go neprodanega žita, katerega so kupili dražje, nego ga sedaj lahko prodajo, bodo njihove izgube težke in mnogim uglednim našim žitnim tvrdkam se že sedaj tla majoje. Z znižanjem žitnih cen bo moralo nastopiti tudi pocenjenje kruha. V Jugoslaviji kot poljedelski državi je n. pr. kruh znatno dražji, kakor v Franciji, ki mora uvažati nad polo-vico žita, katerega rabi za prehrano. — Cene so na našem žitnem trgu v Novem Sadu sledeče: Pšenica 450—460 din., oves iz Bačke 300 din., iz Srbije 275—280 din., ko-ruza 165—180 din., moka nulerica 650—660 din., otrobi 165—170 din. za 100 kg.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 61—62 din., francoski frank 3.18 din., čehoslovaška krona 1.80 din., italijanska lira 2.50 din., avstrijski šiling 8.50 din. V Cu-rihu znaša vrednost dinarja 8.40 centimov.

MALA OZNANILA

Posestnik sprejme v službo šole prostega, pridnega dečka ali deklico za lahka dela. Plačilo po dogovoru. Naslov v upravnistvu. 430 2-1

Najemnika išče za malo posestvo pri Mariboru Lukman, Maribor, Majstrova ulica 19. 427

Sprejme se starejši oženjeni šefar na manjše posestvo. Ponudbe na upravo. 440

Viničar! Kmetijski sin se želi seznaniti z viničarskim sinom iz okraja Maribor, nad 20 let starim, ki je dobro podučen v vinogradski stroki, da ga v isti podučiti proti lepi nagradi. Dopise na upravnistvo pod št. 448

Gospodična, katera mi posodi za 6 mesecev 3000 D dobi službo blagajničarke z dobro plačo. Ponudbe pod »Sigurnost« na upravnistvo. 401

V špnišče blizu Maribora, z malim posestvom, se sprejme v službo takoj pošten, miren fant, ki razume vsako delo. Plača po dogovoru. Služba stalna. Ponudbe na upravnistvo. 408 2-1

Prodajalka, starejša samotojna moč se sprejme takoj v manjšo trgovino na deželi. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo tega lista. 358

Trnavska godba, dobro izvežbana se priporoča župnijam, katera si želijo naročiti k procesijam godbo, kakor tudi k drugim cerkvenim obredom. Ter tudi vsem drugim prirediteljem veselic. Kapelnik Iv. Žohar, Ternovlje 40 pri Celju. 419 3-1

Podam ali zamenjam posestvo na lepem kraju severno od Sv. Urbana pri Mariboru: 4 orale zemlje, majhna viničarija, gospodarsko poslopje s prečo. Naslov v upravnistvu. 426

Prav lepo kmečko posestvo v prijazni vasi Libeličah, dobro uro od Dravograda, je ugodno na prodaj. Zelo prostorna hiša in razsežno renov. gospodarsko poslopje. Povsod električna razsvetljava. Gospodarski stroji na pogon z vodo močjo na lastni zemlji, mogoče domači mlin; vodovod dobre kleti, veliko dvorišče; 25 oralov zemlje, od te ca 10 oralov njiv, dobri travniki za rejo do 15 glav živine, gozda za potrebo, sadja v dobri letini za 30 polovnjakov mošta. Posestvo je blizu občine, šole in cerkve. Podrobna pojasnila daje resnim kupcem Ivo Močnik, nadučitelj v Libeličah, ali pa posestnik sam pd. Lorber v Libeličah. 436 2-1

Prodajam zaradi starosti mlin na tri pare s transmisijo, novo stiskalnico za olje, zraven tri orale njive in travnika. — Naslov v upravnistvu. 442

Proda se pod roko manjše posestvo z lepo vilo, vsemi pritliklinami, vozmi itd. Poleg tega manjše trg. ind. podjetje, ki je zelo dobičkanosno. Ponudbe na upravo pod. 441.

Lepo posestvo, arondirano, približno 6 km od Maribora med Sv. Marjeto na Pesnici in Jareninu, 35 oralov rodovitnih njiv, travnikov, goric in mali gozd, na glavni cesti, obstoječe iz gospodarskih posloj: 1 hiša za gospodarja, 1 hiša za oskrbnika, klet in preša, velik hlev z kolarnico in gumno in tri viničarska poslopja, in z vsem živim in mrtvim inventarjem, se prodaja za 540.000 D. Cenjene ponudbe na A. Reisman, Maribor, Vojnašniška ulica 6. 453 3-1

Posestvo na prodaj v Vrbjah pri Zalcu, hiša z električno razsvetljavo, zelo pripravno za rokodelce. Cena 55.000 D. Ugodni plačilni pogoji. Pojasnila daje Janko Sagmeister, Zalec. 446 2-1

Proda se posestvo blizu drž. premogovnika, 10 minut od farne cerkve, dobro posloje, 6 oralov zemlje: vinograd, travnik, sadonosnik, njive, hmeljišče in gozd, v lepi legi. Cena 65.000 D. Več pove lastnik Matevž Kaluder v Zabukovci, p. Griže. 393 2-1

Prodajam posestvo, obsegajoče 18 oralov zemlje v Brdinjah št. 18, pošta Kotlje v Meški dolini. 395 3-1

Posestvo, 3 orale, prodaja se v Sovjaku, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici, njive, vinograd, sadovnjak in mala šuma z gospodarskim poslopjem. Vpraša se: M. Svarc, istotam. 423 2-1

V najem vzamem ali kupim hišo za manjšo trgovino (tudi z gostilno). Sijanec, Križovci pri Ljutomeru. 413 2-1

Lepo posestvo, tri četrt ure od postaje Rimske Toplice se da v najem ali prodaja. Posestvo je malo hribasto in meri 40 oralov, 20 oralov gozda z debelim bukovim in smrekovim lesom, brez škode se izseka 100 klafter drv. 20 oralov njiv in travnikov, sedaj vse z deteljo posejano. Hiša je zidana, kozolec in gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju. Nastop takoj. Cena 80.000 D. Več se izve pri lastniku Franc Strahovnik, Veliki Vrh, p. Rečja ob Paki. 387 2-1

Gostilna v malem mestu na prometnem kraju se odda proti proviziji, s prosto kuhinjo, osebi, katera je dobra kuharica ter strokovno izvežbana. Ponudbe na upravo lista. 388 3-1

Več enovprežnih vozilov, novih in malo rabljenih ter vsakovrstne vprege nove in malo rabljene ima stalno na prodaj Hinko Korenjak, sedlar in tapetnik v Ptuj, Sp. Dravska ulica 6. 428 4-1

Vsi posestniki okrog Maribora, Hoč, Račja, Pragerskega in Sv. Lovrenca na Dravskem polju, kateri imajo gozdove, borove ali smrekove, lahko prodajo svoj les za rudokope, sigurnemu plačniku ter trajnemu odjemalcu, takojšnjo do vaba, zajamčeno hitro plačilo. Kmetje, kateri imate takšne borove gozde na Dravskem polju in ako hočete hitro priti do denarja, ponudite takšen les Dragotinu Korošec, Rečica ob Paki. 429 5-1

Vse vrste pristna vina se kupi najbolj in najceneje pri vinski posredovalnici Ivan Klemsche, Maribor, Aleksandrova cesta 12-II. Posredovanje proti najnižji proviziji. 432 3-1

Svinja z 8 mladimi se prodaja. D. M. Brezje št. 55 pri Mariboru. 433

Dobro ohranjen fotografski aparat z vso pripravo se po ceni prodaja. Naslov v upravnistvu. 434

Proda se les: 80 kub. metrov hrastovega, po večini za sodarje, 70 kub. metrov borovega za stavbarstvo, 10 kub. metrov kostanjevega in 6 kub. metrov brestovega. Poizve se v upravnistvu. 438

Hrastov okrogli les kupuje proti takojšnjemu plačilu Matija Obrat, Loška ulica št. 15. 285 5-1

Cepljene vrte več vrst prodaja Martin Horvat, Gabernik, p. Jursinci. 447 2-1

Kompletna spalna soba, nova, se prodaja za 2450 D Vrbanova ulica 26, mizarstvo. 452

Petletna težka kobilica se zamenja za lahko kobilico ali konja. Za zdravje in vožnjo se garantira. Ogleda se kobilica zvečer ob delavnikih ali v nedeljo dopoldne v Tržaški cesti 38. Mariborska delavska pekarna. 454

Uležan polnomasten sir, polnemendolec finega okusa v hlebih 20-40 kg razpošilja po zmerni ceni Mlekarska zadruga v Izlakah pri Zagorju ob Savi. 399 3-1

Steyer-, Puch- in Styriakolesa vse vrste šivalnih in poljedelskih strojev, bencin motore prodaja Ploder, Cmurek. 424 3-1

Jabolka — krompir — hmelj na vagone, vsako množino kupi Rudolf Pevec, Mozirje — Slovenija, Jugoslavija. 367 4-1

Prima Dürkopp šivalni stroji in kolesa po najnižjih cenah pri Alojzu Ussar, Krekova ulica 14. 103†

Pozor! Ravno došlo blago nove cene. Platno barhenti, druk hlačevina, svileni robci, sukno itd. Dobiva se najceneje pri Trpinu, Glavni trg 17. 49

Brusimo britve, škarje, nože itd. Električna brusarna (v brivnici Koštomaj) Celje, Prešernova ulica 19. 1116

Prvovrstni angleški in ostrauški plinski koks na drobno in debelo dobavi po znatno nižjih cenah Mariborska mestna plinarna. 82

Oves za seme se dobi najcenejše pri Josipu Rosenberg, Maribor, Slovenska ul. 1. 275 5-1

Cepljeno trnje vseh boljših vrst na priporočljivih podlagah in okorenjeni divjakl. Anton Turin, Modraže, p. Studenice pri Poljčanah. 283

Triletno deteljno seme garantirano čisto pošilja vsako množino 1 kg za 35 D. — R. Vračko, Ptuj. 231 6-1

Priporočam se za lična, trpešna čevljarska dela po meri in popravila. Ivan Ekart, čevljar Koroška cesta 34, Maribor.

Lovsko društvo Sv. Primož I nad Muto naznanja, da želi v najem dati za leto 1925 lov na peteline in lesne orebce (Auerhahn in Haselhühner) v občini Sv. Primož I in Sv. Jernej. 407 2-1

Žičnati vložki za postelje — (Drahteinsätze) se po meri izdelujejo, dolgost 180 cm 183 D, 185 cm 188 D, 190 cm 193 D in širina tudi. Afrikmatraee tri-delne 550 D, klotodeje 260 D, flanelkoce 125-160 D, slaminjače (Strohsack) 60 D, namizni prt 72 D, brisače 18 D, srajce 48 D, gate 40 D, cajgaste hlače 94 D, impregnirane konjske plahte s kumetšpico par 940 D, impregnirane vozne plahte vseh velikosti 1 m 80 D, vrvi za zvonove, kleti, spleve, perilo in štrange 1 kg 56 D usnjate črne ali ružave suknje (Lederröcke á 1000 D, ključavničarske obleke od 160-220 D, damske bluze 70-98 D, smirna imit. tepih 160x250 cm 500 D, predpasnike, kravate, nogavice, glavne robce in drugo manufakturno blago.

ALOJZ GNIUSEK, trgovina MARIBOR, GLAVNI TRG 6.

IZJAVA.

Jože Breznik, posestnik na Kogu prekličem očitke, izražene in nanašajoče se na neko podkupljenost napram g. Ivanu Rojsu, posestniku v Ormožu na shodu pri Sv. Bolfenku dne 2. februarja 1925, kot neresnične, ter se mu zahvaljujem, da je popustil od tožbe. 445

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujem iz srca vsem sorodnikom, sosedom in znanecem, ki so se udeležili pogreba pokojnega

Franca Muršec pd. Baha bivšega posestnika na Kozlovcu. Pokojni mi je bil vedno dober sosed; mirno je živel za Boga, mirno je tudi v Bogu zapal, mirno naj zdaj počiva v Bogu.

Sv. Bolfenk v Slov. g., dne 23. marca 1925.

425 Šimon Rajšp, pos.

XXXXXXXXXXXX

Kmetje pozor!

DOMAČA DETELJA

LUCERNA DETELJA

(plombirana brez predenca)

TRAVNA SEMENA

vseh vrst

PESINO SEME

(Mamuth in Eckendorfska)

vse v najboljši sveži kakovosti se dobijo pri

Leopold Gusel,

MARIBOR, Koroška cesta 18.

XXXXXXXXXXXX

Kupim jabolčnico
Josip Iglič, Zagreb,
Bregovita ulica 3.

CEMENT
APNO la.
TRAVERZE

in vse vrste železnine po najnižji ceni se dobi na drobno in debelo pri tvrdki

Ivan Koražija
trgovina z železnino
Maribor

Aleksandrova cesta 42
Meljska cesta 1.

Dober domači jabolčnik
ima na prodaj
ED. SUPPANZ
Pristava. 380 3-1

Posestvo

v bližini Maribora v ravnini, 10 oralov oranice se vzame takoj v najem. Dopisi na upravo lista. 451

Hranilnica in posolilnica pri Sv. Jurju ob Ščavnici r. z. z n. z.

18 redni občni zbor

ki se vrši v nedeljo, dne 26. aprila, ob pol 9. uri predpoldne v šolskih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1924.
4. Volitev enega člana nadzorstva.
5. Slučajnosti.

449

: Priložnostni nakup :

Hiša v Aleksandrovi cesti 44, čista, blizu kolodvora, trinadstropna, v lepimi trgovskih prostorih, veliko dvorišče s poslopjem, kletmi in

posestvo

v Krčevini pri Mariboru tik ceste poleg tovarne Wögerer, okoli 4% orala, med temi 3 orale vinograda, gospodarska hiša z gospodarskim poslopjem, lepi tovarniški prostori z napravo za motorje se prodaja. Pojasnila daje

Ferdo Rogač,

Maribor, Frančiškanska ulica 17.

ZAHVALA

Nemogoče, vsakemu posebej se zahvaliti, izrekam tem potom najiskrenejšo zahvalo za izkazano sočutje ob prebriski izgubi, ki me je zadela, kakor tudi za obilno udeležbo na zadnji poti mojega predragega pokojnika in za prelepe darovane cvetke.

Novavas, dne 7. aprila 1925.

Marija Tratar.

Ustan. leta 1879.

Telefon št. 553.

Ključavničarstvo

AVGUST MARTINČIČ
LJUBLJANA, Rimska cesta 14

— prvo in edino podjetje za napravo jeklenih valčnih zastorov v Sloveniji —
priporoča napravo novih valčnih zastorov in popravo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročilo

solnčnih plah, okrižij vsake vrste od priproste do najbogatejše izpeljave, škarjasta omrežja, železja za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja, železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, predpečnike iz železa in bakra.

Stalna zaloga štedilnikov

v priznani vestni in solidni izvršitvi

HA-HA-HA

ne boš strgal, ne, imam močno obleko, ker sem kupil sukno v veletrgovini R. STERMECKI v Celju šte. 24, katere razpošilja trpežno sukno m D 60—, močen ševjot m D 70—, fini kangarn m D 90—. Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kangarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 daj na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakup u primerno povrnitev vožnje. Naročila čez D 500— pošta, prosto. Trgovci engros cene.

NAZNANILO.

Usojam si slavnemu občinstvu ujudno naznaniti, da sem prevzel usnjarno preje Franjo Mencin v Studenicah pri Poljčanah.

Oprti na veliko strokovnjo znanje, katerega sem si pridobil skozi 25 let kot poslovodja v večjih usnjarskih tovarnah, bodem izdeloval usnje vseh vrst ter sprejemal izdelovanje kože na boks vsake vrste, barvano, črno, kakor si kdo želi in tudi na navadno izdelavo. Za okolico Maribora sprejemam za mojo izdelavo trdka Gruber in sin, trgovina z usnjem, Vetrinjska ulica 1.

Prosim javno občinstvo za zaupanje, ki ga bom cenil s točnim in vestnim izvrševanjem vseh naročil.

Z odličnim spoštovanjem

Jožef Modic.

RAZGLAS.

Občina St. Pavel pri Kreboldu odda s 1. majem 1925 gostilno in mesarijo za dobo treh let v zakup. Obratni protori so tik farne cerkve na prometnem kraju z inventarjem in prireditelji vred. Mesariji imajo prednost. Ofertalne ponudbe se sprejemajo do 15. aprila t. l.

431

Okrajna posojilnica v Ljutomeru

R. Z. Z. N. Z.

vabi na

53. redni občni zbor

Ki se vrši v nedeljo, dne 19. aprila 1925 po rani službi božji t. j. ob pol 8. uri v zadrudni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva o računu za leto 1924 in odobrenje istega.
3. Nadomestna volitev 4. članov načelstva.
4. Sprememba pravil.
5. Izločitev udov.
6. Slučajni predlogi.

V slučaju nesklepčnosti prvega občnega zbora se vrši v smislu par. 38 zadrudnih pravil za eno uro pozneje to je ob pol 9. uri drugi občni zbor z istim dnevnim redom in na istem prostoru brez ozira na število navzočih zadrudnikov.

NACELSTVO.

Priporoča se
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpuse). Da ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 600 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 800 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, 110 cm veliki po 1700 D.

Stenski križi

z leseno podobo (korpusom) stanejo: Velikost 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D.

Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplo priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, isto kupi v Tisk. sv. Cirila v Mariboru.

KRAPINSKE - TOPLICE

pri Zagrebu zdravijo: protin, revmatizem, išias, ženske bolezni itd. — Stalna vojaška godba, električna razsvetljava, kino, lastna radiopostaja ter druge zabave. Izven glavne sezone znatni popusti na cenah. Pojasnila daje brezplačno kopališčna uprava

KRAPINSKE - TOPLICE

Samo 250 D

stane gumijevi dežni plašč zelo trpežen. isti boljše vrste 290 D. Najfinjši 460 D. Dobiva se v lepih barvah samo v

P. vi gorenjski razpošiljalni
IVAN SAVNIK, KRANJ 400

Istotam se razpošilja zopet vse vrste manufakturnega blaga po zelo nizkih cenah. Zahtevajte vzorce in cenik!

Na obrok!

Manufakture in konfekcije, vezanine, pletenine i. t. d. kakor moške in ženske obleke po meri iz lastne prvotne krojačnice ter premog in drva dobite proti ugodnemu odplačevanju le pri trdki

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.

Maribor, Vojnašniška ul. 2, plačna Gregorčičeva ul. 1

: Najboljše klobuke :

domače izdelave vseh vrst za moške in otroke dobite zaradi visoke valute s 20% popustom pri trdki

ANTON AUER,

klobučar

Vetrinjska ul. 5 MARIBOR Vetrinjska ul. 5

Prihrani si mnogo denarja

kdor kupuje manufakture pri

Franco Kolleritsch

v Apačah

in njegovi podružnici pri

Sv. Ani v Slovenskih gorah.

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov

Perhavec & Valjak

MARIBOR

Meljska cesta 3

MARIBOR

priporoča predvsem svojo veliko zalogo: slivovke, ruma, konjaka, likerjev in najizbornejšega Vermouth-vina, od najslavitejših zdravnikov kot splošno in najučinkovitejše sredstvo proti različnim bolestim ter zlasti rekonvalescentom in slabotnim priporočenega, vse najboljše kvalitete.

6-1

Zahtevajte cenik!

323

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturno blago

v Celju „Pri solncu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kakor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačevino, tiskovino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno, nogavice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči, čefir in plavo platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drofenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna!

Somišljeniki inserirajte!

Samo na 1 besedo

in sicer na varstveno znamko »Elsa« moramo paziti ako nam je do najboljših MIL LEPOTE IN ZDRAVJA. To so edino le FELLERJEVA MILA V OBLIKI STEKLENIC Z ZNAMKO »ELSA«, s katerimi umivati se je pravi užitek! Nežna, dobra, čista, jako peneča, diskretnega vonja v 5 različnih vrstah!

ELSA-LILIJINO-MLEČNO MILO prvovrstno cvetlično milo, stori kožo mehko in nežno.

ELSA-GLICERINSKO MILO, vpliva izredno na roke, ki trpe vsled dela in mraza.

ELSA-BORAKSOVO MILO je najprijetnejše sredstvo za odstranjenje fatalnih peg, prištev i. t. d.

ELSA-KATRANOVO MILO za lase in glavo.

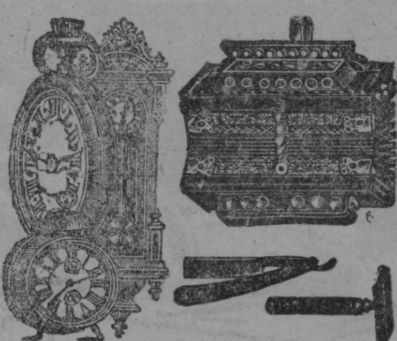
Končno ELSA-MILO ZA BRITJE, posebno fine vrste.

ZA POIZKUS 5 kosov Elsa-mila v obliki steklenic, z zavojnico in poštino 52 dinarjev, toda le tedaj, ako se pošlje denar vnaprej. Po povzetju 10 dinarjev več, torej 62 dinarjev. Naročila nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska.

Trajne vrednosti

ostanejo vedno darila iz zlata in srebra, ker obdržijo po preteku mnogih let svojo prvotno vrednost. Ure, verigice,

prstani, zapestnice kakor tudi vsakovrstna zlatnina in srebrnina, nakit, in predmeti za dnevno uporabo, v najlepši in najbolj kakovosti dobi se dobro in po ceni pri trdki Suttner. Zahtevajte divne ilustrirane cenik, za katerega je tre-

ba poslati samo 2 dinarja na:

ODPOSILJALNICO UR H. SUTTNER,

V LJUBLJANI št. 602, Slovenija.

Za udobnost odjemalcev se morejo za nadopolnitev paketa primotati tudi dobra in fina Elsa-mila lepote in drugi kosmetični preparati lekarnarja Fellerja.

VELETRGOVINA KAROL HABER

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 39

dobavi vsako množino modre galice 98/99%, rafijo, deteljno seme, semenski oves.

Trgovina z manufakturno in špecerije

IVAN SEVER.

VELENJE.

Le zadovoljnost k pravi sreči vodi! Zapomni si, nevesta, to resnico, in preden sežeš ženinu v desnico, previdna pri nakupu bale bodil!

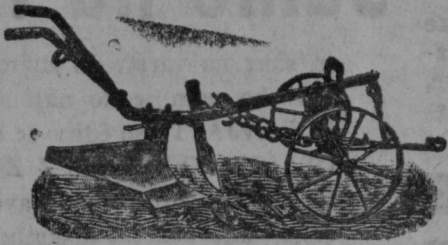
Blago po nizki ceni, zadnji modi, prodaja na deželo, za Velenje, nasproti pošte v bivši dr. Skubčevi, trgovec IVAN SEVER, znan povsodi.

In to se tiče, tudi tebe mati, in tebe žena, ženin, fant, deklina, trgovec, ki kupuješ mnogo hkrati štofa, hlačevine, druka, platna in drugol

»Sem zadovoljen z blagom!« vsak poreče in zadovoljnost ključ je do sreče.

Original Sackove pluge

ima na zalogi po zelo ugodni ceni kakor tudi vse ostalo orodje za poljedelce, kovače, mizarje, sodarje i. t. d.

dalje za stavbenike traverze, cement, žičnike in pločevino kakor tudi vse v to stroko spadajoče predmete

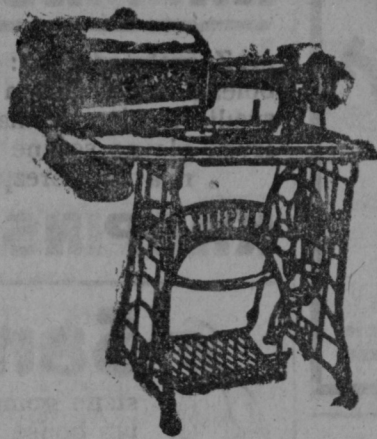
veletrgovina z železnilno

Cene nizke.

Pinter & Lenard
MARIBOR.

Potsrežba točna
in solidna.

Brezplacen pouk!

15 letno jamstvo!

Najpopolnejši
Stoeper šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, si oglejte to izrednost pri trdki

Lud. Baraga,
Ljubljana, Selenburgova ulica 6/L

!! V boj za srečo !!

Vošje posestvo z hišama za Din. 100.—

dobi lustnik naše srečke, katero bo zadel žreb.

Cela srečka Din. 100.—.

Četrtnska srečka D 25.—. Desetinska srečka D 10.—.

Pri četrtnskih srečkah igrajo štiri, pri desetinskih deset oseb na eno številko. Zadene žreb četrtnsko ali desetinsko srečko, vrši se med štirimi oziroma desetimi posestniki dobitka ponovno žrebanje, ako se isti v teku 14 dni med sabo z dobitkom ne spravijo. Izžrebanih števil 2.000.

Dan žrebanja se naznani po časopisih, takoj ko bodo srečke razprodane.

Srečke razpošilja »Prostovoljno gasilno društvo« v Stanišću pri Ptuj, proti naprej vpošiljati zneska za srečko ter Din. 3.— za priporočeno pošiljatev. — Iščejo se povsod prodajalci srečk

ZAJČEK DOBRO VE,
DA JE NAJLEPŠE
VELIKONOČNO DARILO

Denar naložite
najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6.

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Naložite denar le pri
Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadruzi z neomejeno zavezo.

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri »Belem volcu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestuje. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Prvovrstni portlandcement

strešno in zidno opeko, iz najboljših tovarn, kakor vse stavbene potrebščine ima vedno v zalogi po najugodnejših cenah. Skladišče v novi hiši pri kolodvoru v ORMOŽU. — Za solidno dobavo jamči in se priporoča

Peter Sadravec, Ormož ob Dravi

Oglasi v „Slov. Gospodarju“
imajo najboljši uspeh!

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.